

JOMSD

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม

**JOURNAL OF ORGANIZATIONAL MANAGEMENT
AND SOCIAL DEVELOPMENT**

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2564

Vol. 1 No. 1 January – June 2021

ISSN : 3027-7507 (Online)

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม
ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564)

JOMSD

ISSN: 3027-7507 (Online)

Journal of Organizational Management and Social Development

Vol. 1 No. 1 (January – June 2021)

Journal of Organizational Management and Social Development

ไทรวิวัฒน์ 66/3 หมู่ 1 บ้านโคกสี ตำบลโคกสี

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร. 081 8722268, อีเมล: ad-jomsd24@outlook.com

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2564

เจ้าของ: ไทภีวัฒน์ 66/3 หมู่ 1 บ้านโคกสี ตำบลโคกสี อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000

บรรณาธิการ:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ:

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราษฎ์	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.อิสระ สุวรรณบอล	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุขพัฒน์ อนนธ์จารย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลศักดิ์ นิลผาย	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุเทน วัชรชีโนรส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร แสงใส	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้จัดการวารสาร:

ดร.ยุทธพล ทวะชาลี

กำหนดออกเผยแพร่วารสาร:

- วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม มีกำหนดการเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ดังนี้
- ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน
 - ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม

การส่งบทความพิจารณาตีพิมพ์:

ผู้เขียนเตรียมต้นฉบับบทความตามเกณฑ์เงื่อนไขของวารสารและส่งในระบบที่เว็บไซต์วารสาร <https://so17.tci-thaijo.org/index.php/JOMSD/index> เปิดรับพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ตลอดทั้งปี

จุดมุ่งหมายและขอบเขต

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม (Journal of Organizational Management and Social Development) มีจุดมุ่งหมายเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ ในสาขาที่เกี่ยวข้องด้านสังคมศาสตร์ ได้แก่ สาขารัฐศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการจัดการ สาขาศึกษาศาสตร์ และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านสังคมศาสตร์ ปีละ 2 ฉบับ โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์บทความและผู้นิพนธ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสาร

- บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับด้านสังคมศาสตร์ และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านสังคมศาสตร์
- บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจารณ์หรือเสนอแนวคิดใหม่

บทบรรณาธิการแถลง

วารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม (Journal of Organizational Management and Social Development) ฉบับนี้เป็นฉบับปฐมฤกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2564) ทั้งนี้ทางกองบรรณาธิการยินดีเป็นสื่อกลาง สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาทุกท่าน ที่ประสงค์จะตีพิมพ์เผยแพร่บทความของท่าน ซึ่งจะต้องผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์อย่างเข้มข้น จำนวน 3 ท่าน จึงกล่าวได้ว่า บทความที่ทางวารสารได้เผยแพร่ไปนั้น มีมาตรฐานทางวิชาการ

ดิฉันในฐานะบรรณาธิการวารสาร จึงขอขอบคุณท่านผู้มีส่วนในการสร้างงานวิชาการเหล่านี้ นับตั้งแต่เจ้าของผลงาน ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการ วารสารนี้ยังคงเป็นแหล่งรองรับผลงานดีๆ ที่สร้างสรรค์เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องทางวิชาการแก่นักวิชาการ และประชาชนผู้สนใจโดยทั่วไป เพื่อเป็นประโยชน์แก่แวดวงวิชาการต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี
บรรณาธิการวารสารการจัดการองค์กร และพัฒนาสังคม

สารบัญ

บทความวิจัย

- การยอมรับบทบาทผู้นำห้องที่สตรีอำเภอวังน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด
ขวัญเมือง ชันธุธ 1-10
- วิถีชีวิตกับการปรับตัวของนักศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ทิพวัลย์ คำมงคล 11-20
- การถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา : ศิริพร อำไพพงษ์
รัตนาภรณ์ เกตุราช 21-30
- ปัจจัยและผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อชุมชน
ในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
อรัญญา สิงห์ษา 31-46
- การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” ปีการศึกษา 2563
อังคณา พรหมบุตร, พระวีรศักดิ์ จันทวิไล, เอกรัตน์ มาพะดุง 47-58

Accepting The Role of Local Women Leaders in Thawatchaburi District, Roi Et Province

Kwanmuang Khantawut^{1*}

¹Roi Et Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: ark29082540@gmail.com

ABSTRACT

This study has the objectives: 1) to study the role and acceptance of the role of local women leaders, and 2) to study guidelines for promoting the role of local women leaders in Thawatchaburi District, Roi Et Province. This study using Mixed Method. The study population was the male kamnan and village headman in Thawatchaburi District, Roi Et Province, 121 people and qualitative research from the main group of 15 informants by means of purposive selection from the informants, namely district chiefs, district secretaries, kamnans, village headmen, through semi-structured in-depth interviews. The results of the study found that 1) acceptance of the role of local women leaders in Thawatchaburi District. Overall, it is at a high level. This is consistent with the qualitative data obtained from the interviews that today women local leaders have received more acceptance of their roles than in the past. With the qualities and opportunities for women to express themselves, both in terms of knowledge and ability enthusiasm and the quality of the assigned work. The nature of work will be more flexible and thorough than male local leaders, resulting in the number of women local leaders in Thawatchaburi District increasing. 2) Guidelines for promoting the role of women local leaders in Thawatchaburi District, Roi Et Province found that leaders must understand their roles and responsibilities as required by law. including counseling Advice, both informal and formal, at the monthly meetings of the village headman. They should enhance their skills in living conditions and arrange for women leaders to participate in various activities. continuously and honoring local women leaders who have performed outstandingly This will build morale for local women leaders to have the strength and encouragement to perform their duties with determination.

Keywords: Role Recognition, Local Leaders, Women

การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ขวัญเมือง ชันธวัช^{1*}

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: ark29082540@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทและการยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี ที่ศึกษาจากประชากร คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพศชายในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 121 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 15 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ให้ข้อมูล คือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง ผลการศึกษาพบว่า 1) การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ว่าปัจจุบันผู้นำท้องที่สตรีได้รับการยอมรับบทบาทมากขึ้นจากอดีต ด้วยคุณสมบัติและโอกาสในการแสดงออกของสตรี ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ความกระตือรือร้น และคุณภาพของงานที่ได้รับมอบหมาย ลักษณะของการทำงานก็มีความยืดหยุ่นและละเอียดรอบคอบมากกว่าผู้นำท้องที่ชาย ส่งผลต่อจำนวนผู้นำท้องที่สตรีในอำเภอธวัชบุรีที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น 2) แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด คือจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษา คำแนะนำทั้งในลักษณะไม่เป็นทางการและที่เป็นการอย่างเป็นทางการในการประชุมประจำเดือนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ควรเสริมทักษะด้านภาวะความเป็นและจัดให้ผู้นำสตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีการยกย่องเชิดชูผู้นำท้องที่สตรีที่มีผลการปฏิบัติงานได้อย่างยอดเยี่ยม อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้นำท้องที่สตรีมีพลังกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น

คำสำคัญ: การยอมรับบทบาท, ผู้นำท้องถิ่น, สตรี

บทนำ

ภูมิหลัง หากมองภาพนับตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าบทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยถูกกำหนดด้วยระบบความเชื่อและวัฒนธรรมทางสังคมที่กระทำผ่านกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมผนวกกับลักษณะของโครงสร้างสังคม ที่สังคมไทยมีโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เป็นตัวกำหนดบทบาทอำนาจความสัมพันธ์ระหว่างผู้อุปถัมภ์กับผู้ใต้อุปถัมภ์กำเนิดโครงสร้างชนชั้นในแนวตั้ง (ไพลิน ภูจินาพันธุ์, 2560) ผู้หญิงถูกปิดกั้นบทบาทด้านการเมืองการปกครอง เนื่องจากค่านิยมของสังคม และเกิดจากที่ผู้หญิงปิดกั้นตัวเองสาเหตุที่ผู้หญิงไทยเข้าไปมีบทบาทในการเป็นผู้นำ โดยเฉพาะผู้นำทางการเมืองการปกครองน้อยเนื่องจากค่านิยมทางสังคมที่ผู้ชายมีบทบาททางเป็นผู้หารายได้เป็นหลักและอยู่นอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีบทบาททางสังคม

สูงวิถีชีวิตจึงมีแนวโน้มเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมืองมาก ในขณะที่สังคมมองว่าผู้หญิงควรเป็นคนดูแลครอบครัวเป็นหลัก มักไม่เห็นด้วยที่ผู้หญิงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง นอกจากนี้ ผู้หญิงบางคนยังมองว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้ชาย จึงไม่ค่อยสนับสนุนผู้หญิงด้วยกันให้มีบทบาททางการเมืองสาเหตุที่ผู้หญิงไทยเข้าไปมีบทบาทในการเป็นผู้นำโดยเฉพาะผู้นำทางการเมืองการปกครองน้อยเนื่องจากค่านิยมทางสังคมที่ผู้ชายมีบทบาททางเป็นผู้นำรายได้เป็นหลัก และอยู่นอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ทำให้มีบทบาททางสังคมสูง วิถีชีวิตจึงมีแนวโน้มเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมืองมากในขณะที่สังคมมองว่าผู้หญิงควรเป็นคนดูแลครอบครัวเป็นหลัก มักไม่เห็นด้วยที่ผู้หญิงเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง นอกจากนี้ ผู้หญิงบางคนยังมองว่าการเมืองเป็นเรื่องของผู้ชาย จึงไม่ค่อยสนับสนุนผู้หญิงด้วยกันให้มีบทบาททางการเมือง

แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจบีบรัดตัวมากขึ้น สตรีต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อช่วยหารายได้มาจุนเจือครอบครัว อีกทั้งในปัจจุบันสตรีมีความสนใจในการศึกษาและมีระดับการศึกษาสูงขึ้น รวมทั้งสังคมมีการให้โอกาสสตรีในการพัฒนาตนเองมากขึ้น จนทำให้บทบาทของสตรีถูกมองว่าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญตัวหนึ่งที่สะท้อนขบวนการพัฒนาและความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย โดยผู้หญิงเริ่มเข้าไปมีบทบาททางการเมือง บทบาทในการพัฒนาชุมชน และเป็นผู้นำทางสังคมที่ตนอาศัยอยู่เท่าเทียมกันกับผู้ชาย โดยเฉพาะการทำงานในบางอย่างผู้หญิงทำได้ดีกว่าผู้ชาย เช่น งานด้านการศึกษา การบริการงานด้านคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ฯลฯ แต่ปัจจุบันผู้หญิงชนบทได้เข้ามามีบทบาทในการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเอง เช่น การรวม กลุ่มทอผ้า การรวมกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งเป็นงานด้านการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องนอกจากนั้น ยังจะเห็นได้ว่าบทบาทในการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการพัฒนานั้น ทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้ทำหน้าที่อย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น (ปาริชาติ คณะธรรม, 2546)

โดยในอำเภอรวิชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นอีกพื้นที่ที่ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทในการพัฒนามากขึ้นโดยเฉพาะที่เห็นชัดเจน อำเภอรวิชัยบุรี เคยมีกำนันที่เป็นสตรี และมีผู้ใหญ่บ้านที่เป็นสตรีประมาณร้อยละ 9 และมีสตรีที่ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนันและแพทย์ประจำตำบลประมาณร้อยละ 53 จากจำนวน 147 หมู่บ้าน (ที่ว่าการอำเภอรวิชัยบุรี, 2558) นอกจากนี้กลุ่มแม่บ้านมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในระดับหมู่บ้านเป็นอย่างดี การสนับสนุนให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากขึ้นในอนาคตควรเริ่มต้นจากการปลูกฝังค่านิยมตั้งแต่สถาบันการศึกษา และให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับบทบาทผู้หญิงที่ทำงานเพื่อสังคมมากขึ้น การทำงานร่วมกันในสังคมนั้น หากคิดถึงเรื่องผู้หญิง เรื่องผู้ชาย คงเป็นการเริ่มต้นของการแบ่งแยกบทบาท หากการทำงานเพื่อครอบครัวเพื่อชุมชน เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยความตระหนักว่าเราคือ มนุษย์ผู้หนึ่งที่ต้องพึ่งพาธรรมชาติและต้องใช้ชีวิตร่วมกันไปอย่างสันติต้องดูแลเกื้อกูลซึ่งกันและกันในฐานะมนุษย์ ต้องนำในสิ่งที่ทำเป็นคิดได้ก่อนคนอื่น ต้องตามในสิ่งที่ยังรู้น้อยคิดไม่ถึงยังไม่มีประสบการณ์ในฐานะมนุษย์ นั้นย่อมทำให้ข้อขัดขวางความเป็นหญิง-ชายมลายหายไปดังนั้นจะอยู่ในบทบาทใดย่อมตั้งใจทำให้สมกับสมองและสองมือของเราจะทำได้ การที่จะได้รับความร่วมมือจากคนในสังคมก็เพราะความสามารถในการคิดและลงมือทำเรื่องนั้นๆ ไม่ใช่เพราะความเป็นหญิงหรือความเป็นชาย ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องปฏิเสธที่จะทำตามการตัดสินใจผู้ชาย หรือ ไม่จำเป็นต้องแสดงออกถึงบทบาทว่าเป็นผู้นำในการตัดสินใจเท่านั้นจึงหมายถึงการมีส่วนร่วมระดับสูงในองค์กรทางสังคม หากเข้าใจถึงความจริงในธรรมชาติของความเป็มนุษย์

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยได้พิสูจน์ตนเองว่ามีทั้งความรู้และความสามารถไม่ต่างจากผู้ชาย ด้วยการเข้าสู่ตำแหน่งสำคัญในฐานะผู้ปฏิบัติงานจนถึงผู้นำ ผู้บริหาร หรือผู้จัดการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ปัญหาจึงไม่ใช่ที่ผู้หญิงด้อยความสามารถแต่อย่างใด แต่มีความสำคัญในการถ่ายทอดอุดมการณ์ให้สมาชิกในครอบครัวได้ปฏิบัติตาม การยอมรับผู้นำสตรีในการทำงานจึงมีความสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่นที่คนหนึ่งจึงสนใจที่จะศึกษา การยอมรับบทบาทผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่นอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อสะท้อนศักยภาพของผู้หญิงในการปกครองท้องถิ่นหรือสังคมได้ดี ไม่แตกต่างจากผู้ชาย รวมถึงแนวทางการส่งเสริมบทบาทการทำงานของผู้นำท้องถิ่นสตรีในอำเภอธวัชบุรีจังหวัดร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับบทบาทผู้นำท้องถิ่นสตรีในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทการทำงานของผู้นำท้องถิ่นสตรีในอำเภอธวัชบุรีจังหวัดร้อยเอ็ด

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการยอมรับบทบาทผู้นำท้องถิ่นสตรีในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดผู้ศึกษาเลือกใช้เทคนิควิจัยแบบผสมวิธี (Mix Method Research) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีอยู่ 2 ขั้นตอนตามวิธีการวิจัยคือ

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้ในการศึกษาการยอมรับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นสตรีในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยกำหนดประชากรในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพศชายในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 121 คน และเลือกศึกษาทั้งประชากร

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมบทบาทการทำงานของผู้นำท้องถิ่นสตรีในอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักออกเป็น 6 กลุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ไม่อาศัยความน่าจะเป็นทางสถิติ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของผู้นำท้องถิ่นสตรีในพื้นที่อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการยอมรับบทบาทของผู้นำท้องถิ่นสตรีและแนวทางการส่งเสริมบทบาทการทำงานของผู้นำท้องถิ่นสตรีในอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีเครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

2.1 แบบสอบถาม จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นข้อคำถามตามองค์ประกอบเนื้อหาที่ศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ การตัดสินใจ การใช้ความรู้และเหตุผล การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และความกระตือรือร้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน

2.2 แบบสัมภาษณ์ จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ โดยเลือกใช้การสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง โดยการกำหนดกรอบการสัมภาษณ์ดังนี้ 1) บทบาทผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้นำท้องที่สตรี 2) บทบาทของผู้นำท้องที่สตรี 3) การยอมรับบทบาทของผู้นำท้องที่สตรี 4) ปัญหา/อุปสรรคต่อบทบาทของผู้นำท้องที่สตรี 5) แนวทางการส่งเสริมบทบาทการทำงานของผู้นำท้องที่สตรีในอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การที่ผู้วิจัยเลือกใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมนั้นเนื่องจากว่าผู้วิจัยก็เป็นสตรีที่เป็นผู้นำท้องที่ในเขตอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยเป็นกระบวนการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเสริมให้ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัย ถึงประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บข้อมูล กรอกข้อมูลกับประชากรในการตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนในการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตามประเด็นคำถามที่กำหนด

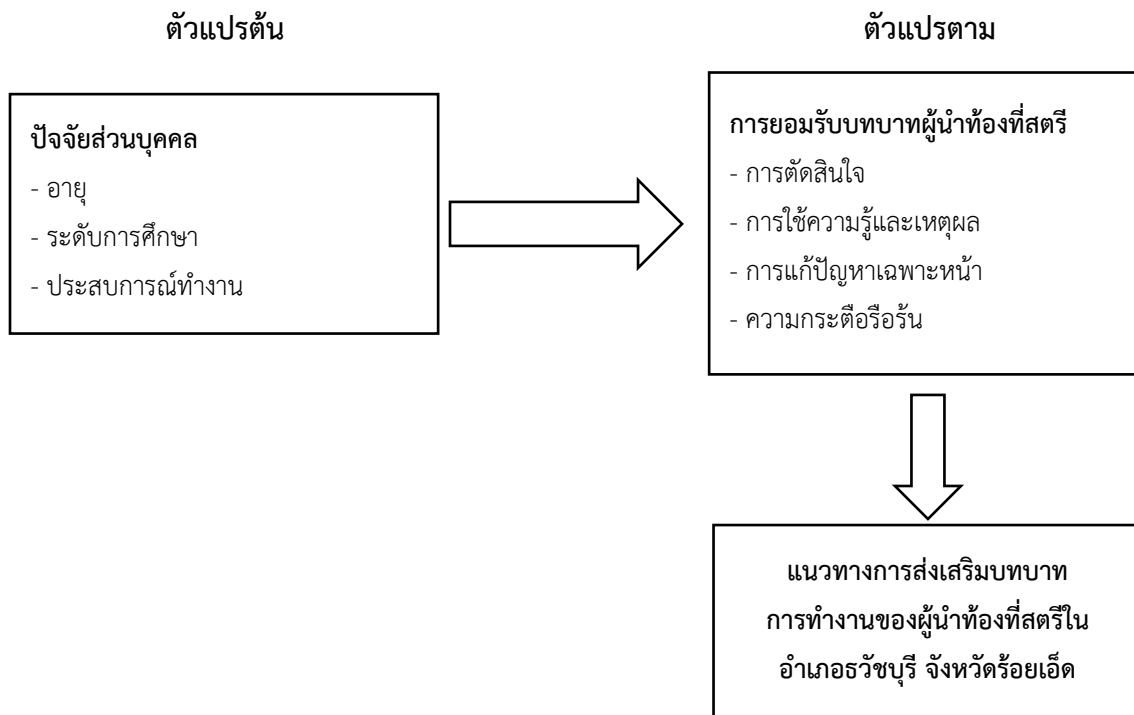
3.3 นำข้อมูลที่ได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพมาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลัก โดยนำข้อมูลเชิงปริมาณมาเป็นข้อมูลสนับสนุน ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน โดยหลังจากการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยนำข้อมูลที่ได้มาใส่เป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกที่ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และเขียนโปรแกรมสั่งงานโดยใช้สถิติตามลำดับ ดังนี้ วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย โดยการใช้การแบ่งช่วงชั้นที่เท่ากัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากการนำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำของ มาลีสา วงศ์รัตนัจฉา (2547) ที่กล่าวว่าภาวะการยอมรับบทบาททางการเมืองผู้นำสตรีที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมี 4 ด้านคือ การตัดสินใจ การใช้ความรู้และเหตุผล การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และความกระตือรือร้น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. บทบาทและการยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

1.1 การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการยอมรับด้านความกระตือรือร้นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการใช้ความรู้และเหตุผลและด้านการแก้ปัญหาเฉพาะด้านตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.2 การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรีจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการยอมรับว่าการตัดสินใจมีความรอบครอบมากที่สุด รองลงมาคือ สามารถตัดสินใจได้ในเวลาที่กำหนด มีความมั่นใจในการตัดสินใจ มีความเข้าใจสถานการณ์ บริบทของเรื่องที่ต้องตัดสินใจ นำความคิดเห็นของคนอื่นมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ มีการค้นหาปัญหาก่อนวางแผนการตัดสินใจ มีความกล้าในการตัดสินใจและสามารถตัดสินใจได้ดีในภาวะที่มีความกดดันตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.3 การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการใช้ความรู้และเหตุผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังขุบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการยอมรับว่าสามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้มากที่สุดรองลงมาคือ มีการแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้เหตุและผล มีความพยายามในการค้นหาความรู้มาใช้ปฏิบัติหน้าที่ สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน

มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.4 การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการแก้ไขปัญหาเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการยอมรับว่าผู้นำสตรีมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้ดีมากที่สุด รองลงมาคือ มีความละเอียดในการแก้ไขปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้เป็นอย่างดี รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นที่ความแตกต่าง และมีภาวะความเป็นผู้นำที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.5 การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความกระตือรือร้นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการยอมรับว่าผู้นำสตรีมีความตรงต่อเวลามากที่สุด รองลงมาคือ ผู้นำสตรีสามารถทำงานได้ตามกำหนดเวลา สามารถสร้างความเชื่อถือในการทำงานได้ ผู้นำสตรีสามารถประสานงานกับส่วนต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลาและเป็นผู้อุทิศเวลาให้กับการทำงานทั้งในและนอกพื้นที่ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

2. แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มองว่าในปัจจุบันผู้นำท้องที่สตรีได้รับการยอมรับในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น โดยเฉพาะอำเภอธวัชบุรี เป็นอำเภอหนึ่งที่มีสตรีดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนันและแพทย์ประจำตำบลมากที่สุดในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยคิดเป็นร้อยละ 40 ของผู้นำท้องที่ทั้งหมดในอำเภอธวัชบุรี จึงทำให้ข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด นั้นเป็นการเสริมเติมจากที่มีอยู่แล้วมากกว่าการแก้ไขปัญหาจากการปฏิบัติงาน ซึ่งสะท้อนผลการยอมรับบทบาทของผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการยอมรับด้านความกระตือรือร้นมากที่สุด โดยผู้นำสตรีมีความตรงต่อเวลามากที่สุด รองลงมาคือ ผู้นำสตรีสามารถทำงานได้ตามกำหนดเวลา สามารถสร้างความเชื่อถือในการทำงานได้ ผู้นำสตรีสามารถประสานงานกับส่วนต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลาและเป็นผู้อุทิศเวลาให้กับการทำงานทั้งในและนอกพื้นที่ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมิทธา จิตตลดากร (2529) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของสตรีในการปกครองท้องที่ของไทยโดยสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้สตรีได้รับการแต่งตั้ง และเลือกตั้งในตำแหน่งผู้นำทางการเมืองในการปกครองท้องที่ รวมถึงลักษณะการทำงาน คุณธรรมการปกครองและการยอมรับจากผู้นำชุมชนคนอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานพบว่าลักษณะการจัดการในเชิงการบริหาร คือ ไม่นิยมใช้อำนาจ ใช้ความสุภาพและสร้างความเข้าใจ มีการวางแผนล่วงหน้าเสมอ เน้นเป้าหมายเพื่อส่วนรวม สตรีที่มีการศึกษาสูงจะใช้ความเด็ดขาด

น้อยลง ฐานะทางเศรษฐกิจและภูมิหลังครอบครัวมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งทางการเมืองในเรื่องการยอมรับจากผู้นำชุมชนอื่นๆ กำหนดสตรีได้รับการยอมรับในเรื่องการมีหลักธรรมะในการปกครอง โดยเฉพาะเรื่องความสุภาพอ่อนโยน ในด้านหน้าที่ได้รับการยอมรับในเรื่องหน้าที่การบำรุงสาธารณะประโยชน์ การบำบัดทุกข์บำรุงสุขและการรักษาวัฒนธรรมประเพณี สิ่งที่ได้รับการยอมรับน้อย คือหน้าที่ด้านการสืบสวนข้อเท็จจริงและการเรียกรับเงินทองหรือแรงงานจากชาวบ้าน รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ โดยพบว่า การตัดสินใจของผู้นำท้องที่สตรีมีความรอบคอบมากที่สุด รองลงมาคือสามารถตัดสินใจได้ในเวลาที่กำหนด มีความมั่นใจในการตัดสินใจ มีความเข้าใจสถานการณ์ บริบทของเรื่องที่ต้องตัดสินใจ นำมาคิดเห็นของคนอื่นมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ มีการค้นหาปัญหาก่อนวางแผนการตัดสินใจ มีความกล้าในการตัดสินใจและสามารถตัดสินใจได้ดีในภาวะที่มีความกดดันตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของประทีป จงสีธรรม (2528) ศึกษาเรื่อง ผู้นำสตรีในการปกครองระดับท้องถิ่นของไทยศึกษาบทบาทความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านสตรีทั่วประเทศ พบว่าแนวโน้มของการแสดงบทบาททางการบริหาร การปกครอง โดยรับการยอมรับจากประชาชนและข้าราชการอำเภอ โดยสามารถรับผิดชอบและปฏิบัติงานได้เช่นเดียวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านชาย จะแตกต่างกันไปบ้างในด้านบทบาทที่มุ่งทำงานเพื่อสนองตอบใครมากกว่า ด้านการใช้ความรู้และเหตุผล พบว่าผู้นำท้องที่สตรีสามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้มากที่สุด รองลงมาคือ มีการแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้เหตุและผล มีความพยายามในการค้นหาความรู้มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรวรรณ วรณพานิชย์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีท้องถิ่น ศึกษากรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสตรียอดเยี่ยมประจำปี 2540 พบว่า 1. การยอมรับบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีท้องถิ่นยอดเยี่ยมมีผลจากปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัว ความรู้ความสามารถเฉพาะตัว และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายโดยประชาชนยอมรับบทบาทผู้นำสูงสุดในความสามารถในการประสานงาน และยอมรับน้อยสุดในคุณลักษณะเฉพาะตัวในด้านการเปิดเผยหรือเรียกรับ 2. การยอมรับของชุมชนในภาวะผู้นำสตรีท้องถิ่นยอดเยี่ยมเกิดจากความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวมากกว่าความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และด้านการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน พบว่าผู้นำสตรีมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้ดีมากที่สุด รองลงมาคือ มีความละเอียดในการแก้ปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้เป็นอย่างดี รับฟังความคิดเห็นของคนอื่นที่ความแตกต่าง และมีภาวะความเป็นผู้นำที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิญญู จรรย์พันธ์ (2535) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวคิดบทบาทและปัญหาในการพัฒนาของผู้นำสตรีชนบทอีสานพบว่าปัจจัยที่ทำให้ได้รับเลือกเป็นผู้นำคือปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนใหญ่มีบุคลิกดี มีศิลปะในการพูด ขยันหมั่นเพียร เสียสละทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีฐานะมั่นคงไม่มีภาระครอบครัวเป็นอุปสรรคในการทำงาน

แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอวังน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด คือจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษา คำแนะนำทั้งในลักษณะไม่เป็นทางการและที่เป็นทางการอย่างในการประชุมประจำเดือนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ควรเสริมทักษะด้านภาวะความเป็นผู้นำและ

จัดให้ผู้นำสตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีการยกย่องเชิดชูผู้นำท้องที่สตรีที่มีผลการปฏิบัติงานได้อย่างยอดเยี่ยม อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้นำท้องที่สตรีมีพลัง กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น

สรุปผลการวิจัย

การยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการยอมรับด้านความกระตือรือร้นมากที่สุด รองลงมาคือด้านการตัดสินใจ ด้านการใช้ความรู้และเหตุผลและด้านการแก้ปัญหาเฉพาะด้านตามลำดับ

แนวทางการส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด คือจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษา คำแนะนำทั้งในลักษณะไม่เป็นทางการและที่เป็นทางการอย่างในการประชุมประจำเดือนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ควรเสริมทักษะด้านภาวะความเป็นผู้นำและจัดให้ผู้นำสตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีการยกย่องเชิดชูผู้นำท้องที่สตรีที่มีผลการปฏิบัติงานได้อย่างยอดเยี่ยม อันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้นำท้องที่สตรีมีพลัง กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยโดยแยกเป็น 2 ประเด็นเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1.1 ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นำท้องที่ตามที่กฎหมายกำหนด
- 1.2 ควรจัดให้มีหรือสร้างช่องทางในการให้คำปรึกษา คำแนะนำทั้งในลักษณะไม่เป็นทางการและเป็นทางการ
- 1.3 ควรเสริมทักษะด้านภาวะความเป็นผู้นำและจัดให้ผู้นำสตรีมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
- 1.4 ควรมีการยกย่องเชิดชูผู้นำท้องที่สตรีที่มีผลการปฏิบัติงานได้อย่างยอดเยี่ยมอันจะเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้นำท้องที่สตรีมีพลัง กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาทผู้นำท้องที่สตรีอำเภอธวัชบุรี
- 2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำท้องที่สตรีที่พึงประสงค์
- 2.3 การสร้างความเท่าเทียมในการปฏิบัติงานของผู้นำท้องที่จังหวัดร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

- ประทีป จงสีบรรณ. (2528). ผู้นำสตรีในการปกครองระดับท้องถิ่นของไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาริชาติ คณะธรรม. (2546). การเปลี่ยนแปลงบทบาทหญิงชายภายหลังเข้าสู่ระบบการเลี้ยงโคนมของ ครอบครัวเกษตรกรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ไพลิน ภูจินาพันธุ์. (2560). บทบาทผู้หญิงในการสร้างความเสมอภาคทางการเมืองและงานอาสาสมัครพัฒนาสังคม. วารสารสำนักบัณฑิตอาสาสมัคร, 14(1), 163-203.
- มาลียา วงศ์รัตนมัจฉา. (2547). การยอมรับบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีลือชอในหมู่บ้านลือชอแม่แตง ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- รวิวรรณ วรรณพานิชย์. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับบทบาททางการเมืองของผู้นำสตรีท้องถิ่น: ศึกษากรณีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นสตรียอดเยี่ยมประจำ 2540. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์. (2535). แนวคิด บทบาท และปัญหาในการพัฒนาของผู้นำสตรีชนบทอีสาน. มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 10(1), 61-74.
- สมิหรา จิตตลดากร. (2529). ภาวะผู้นำของสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย. (รัฐศาสตรดุษฎี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- อำเภอธวัชบุรี. (2558). ปัญหาการเบิกจ่ายค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนันและแพทย์ประจำตำบล อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด: อำเภอธวัชบุรี.

Lifestyle and Adjustment of Students in The Situation of The Spread of Coronavirus 2019

Thipawan Khammongkol^{1*}

¹Roi Et Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: eaknaree.2268@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study 1) the learning styles of students in the situation of the 2019 coronavirus outbreak and 2) factors affecting the success of students' quality adjustment in the situation of the outbreak Coronavirus 2019. This study is qualitative research, using an in-depth interview. The key informants were 1) students of Roi Et Rajabhat University, 2) teachers of Roi Et Rajabhat University, and 3) personnel of Roi Et Rajabhat University, a total of 20 people. The data were then analyzed for content. The results of the study found that 1) The learning style of students in the situation of the spread of the coronavirus 2019 found that there was an online teaching format in the situation of the spread of the virus. It affects teaching and learning quite significantly for both students and teachers. Because of the COVID-19 epidemic This has caused the teaching and learning arrangements to change greatly. Students and teachers must adjust their teaching to suit the current situation, learning 100% online. 2) Factors that affect students' success in adapting with quality in the situation of the 2019 coronavirus outbreak. It was found that content, skills, and students' readiness for teaching in the form of online Including doing various activities through Google Meet by creating chat rooms and working together. But in online learning, there are some students who don't like turning on the camera and microphone while studying online, and their skills affect teaching and learning. Every teacher has different skills and some teachers are strict in their teaching so that students are interested in the content taught. Some teachers will not be strict with students.

Keywords: Lifestyle, Adjustment of Students, Spread of Coronavirus 2019

วิถีชีวิตกับการปรับตัวของนักศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ทิพวัลย์ คำมงคล^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: eaknaree.2268@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) รูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 2) อาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และ 3) บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด รวม 20 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า มีรูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัส ส่งผลต่อการเรียนการสอนอย่างมากพอสมควรทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน เพราะจากโรคระบาดโควิด-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนไปอย่างมาก นักศึกษา อาจารย์ต้องปรับตัวในการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันเป็นการเรียนแบบออนไลน์ 100% 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ด้านเนื้อหา ด้านทักษะ และความพร้อมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการทำกิจกรรมต่างๆ ผ่าน Google Meet โดยการสร้างห้องคุยกันและทำงานร่วมกันแต่ในการเรียนแบบออนไลน์มีนักศึกษาบางกลุ่มที่ไม่ชอบเปิดกล้องเปิดไมค์ในขณะที่เรียนออนไลน์และทักษะมีผลต่อการเรียนการสอน อาจารย์ทุกคนมีทักษะและมีความแตกต่างกันบางอาจารย์ก็จะเข้มงวดน้อยในการสอนเพื่อที่นักศึกษาจะได้สนใจในเนื้อหาที่สอน บางอาจารย์ก็จะไม่เข้มงวดกับนักศึกษา

คำสำคัญ: วิถีชีวิต, การปรับตัวของนักศึกษา, การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

© 2021 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

ทั่วโลกและประเทศไทยประสบกับวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและเริ่มระบาดไปทั่วโลก โดยได้รับรายงานครั้งแรกจากนคร อุฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ป่วยจำนวนมากมีอาการไข้สูง ไอแห้ง อ่อนเพลียและมีอาการปอดอักเสบโดยไม่ทราบสาเหตุ อาการดังกล่าวเกิดจากโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่องค์การอนามัยโลกได้ประกาศชื่อโรคนี้ อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563ว่า “Corona-virus Disease 2019” ต่อมาพบการแพร่ระบาดเป็นวงกว้างมากกว่า 100 ประเทศทั่วโลกในระยะเวลาอันรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยได้มีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มงวด (กรณีการ แสนสุภา และคณะ, 2563) โดยรัฐบาลไทยได้กำหนดแนวทางการป้องกันโรคด้วยการงดการเดินทางไปในที่ชุมชน มีการกำหนดมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing) การใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า หมั่นล้างมือหรือฆ่าเชื้อด้วยแอลกอฮอล์รวมทั้งการสังเกตและกักตนเองเมื่อมีอาการต้องสงสัย ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการศึกษาที่มีสถานศึกษาหรือโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยเป็นสถานที่จัดการเรียนการสอน ซึ่งมีการรวมกลุ่มบุคคลที่ เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาจำนวนมาก (อวาทิพย์ แว, 2563)

การระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย ดำเนินอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม 2563 และเป็นส่วนหนึ่งของการระบาดทั่วโลกของโควิด-19 โดยประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่พบผู้ป่วยยืนยันโควิด-19 รายแรกนอกประเทศจีนการคัดกรองผู้เดินทางเข้าประเทศพบผู้ป่วยตลอดเดือนซึ่งเป็นผู้ที่เดินทางมาจากจีนหรือเป็นผู้พักอยู่ในประเทศจีนแทบทั้งสิ้น จนเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 มีรายงานว่า พบผู้ป่วยที่ติดเชื้อจากการแพร่เชื้อในประเทศเป็นครั้งแรกจำนวนผู้ป่วยยังมีน้อยตลอดเดือนกุมภาพันธ์ 2563 โดยมีผู้ป่วยยืนยัน 40 รายเมื่อสิ้นเดือน แต่จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นมากในกลางเดือนมีนาคม 2563 ซึ่งมีการระบุสาเหตุจากกลุ่มการแพร่เชื้อจากหลายกลุ่มซึ่งกลุ่มใหญ่สุดเกิดขึ้นในการแข่งขันชกมวยไทย ณ สนามมวยเวทีลุมพินีเมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2563 ผู้ป่วยยืนยันแล้วเพิ่มเกิน 100 คนต่อวันในอีก 1 สัปดาห์ ต่อมา การตอบสนองของรัฐบาลต่อการระบาดเริ่มจากการคัดกรอง และการติดตามการสัมผัส มีการคัดกรองโควิดตามท่าอากาศยานนานาชาติ ตลอดจนถึงโรงพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีประวัติเดินทางหรือสัมผัส มีการสอบสวนโรครณีที่เกิดกลุ่มการระบาดกระทรวงศึกษาธิการเน้นการเฝ้าระวังตนเอง การรักษาความสะอาดโดยเฉพาะการล้างมือ และการเลี่ยงฝูงชน หรือใส่หน้ากากอนามัยแทน แม้บุคคลที่เดินทางมาจากประเทศเสี่ยงสูงจะได้รับคำแนะนำให้กักตนเองแต่ยังไม่มีคำสั่งจำกัดการเดินทางจนวันที่ 5 มีนาคม 2563 และวันที่ 19 มีนาคม 2563 มีประกาศเพิ่มเติมให้ต้องมีเอกสารการแพทย์รับรองการเดินทางระหว่างประเทศและคนต่างด้าวต้องมีประกันสุขภาพ ปลายเดือนมีนาคม 2563 สถานที่สาธารณะและธุรกิจห้างร้านได้รับคำสั่งให้ปิดในกรุงเทพมหานคร และอีกหลายจังหวัด (สำนักโรคติดต่อวิทยา กรมการควบคุมโรค, 2555)

นายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน มีผลวันที่ 26 มีนาคมและมีประกาศห้ามออกนอกเคหะสถานยามวิกาล ตั้งแต่คืนวันที่ 3 เมษายน 2563 พระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉินยังสั่งงดจำหน่ายสุราชั่วคราวและให้ประชาชน ชะลอการเดินทางข้ามจังหวัดซึ่งยกเลิกเป็นส่วนใหญ่ในเดือนกรกฎาคมและเปิดสถานศึกษาในเดือนสิงหาคม 2563 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังไม่ยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉิน ต่อมาพบการระบาดของโรครอบใหม่ในจังหวัดสมุทรสาครประมาณกลางเดือนธันวาคม 2563 ซึ่งสงสัยว่ามาจากแรงงานต่างด้าวที่มีการลักลอบพาเข้าประเทศ ทำให้ยอดผู้ติดเชื้อในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 เดือนเมษายน 2564 พบการระบาดใหม่โดยมีคลัสเตอร์ที่ย่านทองหล่อ และนคราธิวาสโควิด 19 มีผลกระทบทางการศึกษากับการศึกษาอย่างมาก เพราะเด็กนักเรียน เมื่ออยู่รวมกันในโรงเรียนจะเป็นแหล่งระบาดของไวรัสได้เป็นอย่างดี เพราะเด็กจะมีอาการน้อยหรือบางคนไม่มีอาการ แต่สามารถนำเชื้อกระจายมาที่บ้านให้บุคคลในบ้าน คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ย่า ตายาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุจึงมีความเสี่ยงสูง

ผลกระทบจากมาตรการและการปรับตัวของนักศึกษาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในช่วงเดือนธันวาคม ปี 2562 ถึงเดือน มีนาคม ปี 2564 มาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยทำให้นักศึกษาต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสอดคล้องวิถีชีวิต ให้สามารถยังคงวัฒนธรรมดั้งเดิมได้ท่ามกลางสถานการณ์ที่บีบบังคับ การศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่เชื่อมโยงกับประกาศมาตรการควบคุมและป้องกันโควิด-19 นักศึกษาต้องปรับตัวในด้านชีวิตความเป็นอยู่ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงความสนใจศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและต้องปรับตัวในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน ประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 2 คน นักศึกษา จำนวน 16 คน และ บุคลากรเจ้าหน้าที่ จำนวน 2 คน เลือกแบบเจาะจง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังนี้

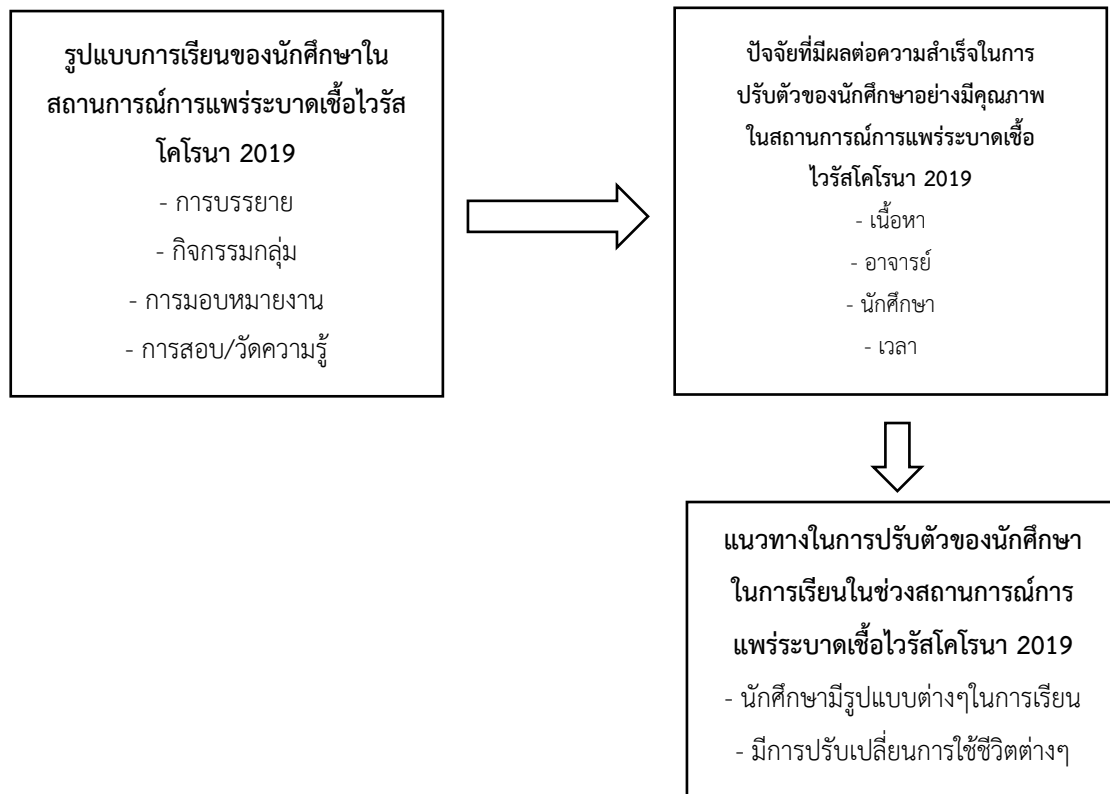
1. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ และตำราต่างๆ ที่ได้มีการศึกษาค้นคว้าไว้แล้วได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทต่างๆ
2. ข้อมูลปฐมภูมิเป็นการศึกษาข้อมูลภาคสนาม ซึ่งจะเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การจดบันทึกข้อมูล และการสนทนากลุ่มของผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่ชุมชนมาทำการวิเคราะห์แยกแยะเป็นประเด็นต่างๆ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษาและตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับการปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ก็นำมาประกอบการวิเคราะห์ เพื่อทำให้ผลของการวิเคราะห์มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “วิถีชีวิตกับการปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” มีกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

1.1 สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลต่อการเรียนการสอนอย่างมากพอสมควร ทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพราะ จากโรคระบาดโควิด-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนไปอย่างมาก ทำให้นักศึกษา อาจารย์ต้องปรับตัวในการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน เป็นการเรียนแบบออนไลน์ 100% ทำให้การเรียน

1.2 การบรรยายของอาจารย์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบและส่งผลต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยการบรรยายของอาจารย์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบการเรียนการสอนแบบ Onuine ทำให้ในช่วงเวลานั้นอาจารย์บรรยายผ่านหน้าจอแล้วทำให้นักศึกษาขง่วง เพราะเป็นการบรรยายโดยการขึ้นสไลด์โชว์แล้วอาจารย์อ่านตามสไลด์ ทำให้ไม่มีความน่าสนใจ แล้วนักศึกษาไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาเนื่องจากนักศึกษาบางคนอาจจะสงสัยในประเด็นต่างๆ แต่ไม่กล้าที่จะเปิดไมค์ถามเพราะกลัวเพื่อนในชั้นเรียนว่าหรือไม่กล้าที่จะเปิดไมค์ถามอาจารย์โดยตรง

1.3 การทำกิจกรรมกลุ่มในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบและส่งผลต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยทำกิจกรรมแบบกลุ่มผ่าน meet โดยการสร้างห้องคุยกันและทำงานร่วมกันนั้นๆ แต่ในการทำงานแบบออนไลน์นั้นมักมีเพื่อนบางคนที่ไม่ชอบเปิดกล้องเปิดไมค์ตอบเพื่อนในกลุ่มแล้วเพื่อนคนที่ประสานงานหรือแจ้งงานรู้สึกว่าเป็นเพื่อนในกลุ่มไม่สนใจเลยเลือกที่จะรับทำงานกลุ่มเองคนเดียวหรือแบ่งงานให้สมาชิกในกลุ่มทำในการทำงานนั้นมักสื่อสารการกันไม่ค่อยเข้าใจเท่าที่ควรเลยต้องได้แก้งานบ่อย

1.4 การมอบหมายงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบและส่งผลต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โดยมอบหมายงานแบบออนไลน์หลังจากที่เรียนในชั่วโมงสุดท้ายเสร็จทุกชั่วโมง ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายหนักเกินไป แล้วการมอบหมายงานของอาจารย์นั้นมักไม่ค่อยเข้าใจ นักศึกษาต้องทวนหรือถามตามความเข้าใจที่นักศึกษาเข้าใจอีกครั้งว่าสื่อตรงตามที่อาจารย์มอบหมายงานหรือไม่

1.5 การสอบ/วัดความรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบและส่งผลต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน พบว่าการสอบวัดความรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีรูปแบบออนไลน์ อาจทำให้เกิดการทุจริตข้อสอบได้ง่ายสอบออนไลน์นักศึกษานั้นไม่มีการเตรียมความพร้อมเหมือนกับสอบในห้อง เพราะสามารถหาข้อมูลได้จากอินเทอร์เน็ตได้การสอบแบบออนไลน์สามารถให้นักศึกษาค้นหาได้ เปิดหนังสือได้เป็นบางรายวิชาส่งผลให้นักศึกษาทำข้อสอบไม่ทันเพราะไม่ได้อ่านหนังสือมาก่อนสอบ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.1 เนื้อหาในการสอนมีผลต่อคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการสัมภาษณ์ พบว่า เนื้อหาการเรียนการสอนมีความสำคัญกับการเรียนการสอนของนักศึกษาและอาจารย์ในรูปแบบออนไลน์เนื้อหาการเรียนการสอนของอาจารย์แต่ละคนก็จะมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน บางวิชาก็อาจจะเข้าใจยากหน่อยและต้องพยายามทำความเข้าใจแต่บางวิชาไม่ยากเท่าไรแต่ก็ต้องทำความเข้าใจกับมันถึงสภาพแวดล้อมในการเรียนไม่เอื้ออำนวยปัญหาจากอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร

2.2 ทักษะของอาจารย์มีผลต่อคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทักษะมีผลต่อการเรียนการสอนอาจารย์ทุกคนมีทักษะและมีความถนัดต่างกันบางอาจารย์ก็จะเข้มงวดหน่อยในการสอนเพื่อที่นักเรียนจะเนื้อหาที่สอน บางอาจารย์ก็จะไม่เข้มงวดกับนักศึกษาเพราะอาจารย์ก็รู้ว่าเวลานักศึกษาเรียนออนไลน์นั้นจะมีบางคนที่ไม่เข้าใจและนักศึกษาก็มีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันด้วยวิธีที่ต่างกันแล้วบางบทเรียนต้องการเครื่องมือการสอนที่ไม่เหมือนใคร อาจารย์ต้องมีวิธีปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับนักศึกษาเพื่อให้ทุกศึกษาทุกคนเรียนรู้อย่างเหมาะสมที่สุดบางครั้งอาจต้องใช้เวลาพฤติกรรมนักศึกษาก็เปลี่ยนไปตามแต่ละรุ่นแต่ละปี

2.3 ความพร้อมของนักศึกษามีผลต่อคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการสัมภาษณ์ พบว่า ความพร้อมมีสำคัญกับการเรียนการสอนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนกะทันหันส่งผลให้ทางมหาวิทยาลัยยังขาดความพร้อมทางด้านโปรแกรมการสื่อสารที่จะรองรับการใช้งานเป็นเวลานานหรือกลุ่มคนจำนวนมากและมหาวิทยาลัยมีมาตรการรองรับการ

แก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการลดความเครียดให้กับตัวผู้เรียนและผู้สอนโดยขณะที่มีคำสั่งปิดมหาวิทยาลัยจากกระทรวงศึกษาธิการทำให้ทั้งตัวอาจารย์และนักศึกษายังไม่คุ้นเคยกับการใช้งานอาจเกิดข้อผิดพลาดและไม่สามารถแก้ไข้ปัญหาได้

2.4 เวลาที่มีผลต่อคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการสัมภาษณ์ พบว่า เวลาที่มีผลต่อการเรียนการสอนอย่างมากเพราะถ้าหากใช้เวลาสอนนานเกินไปจะทำให้ให้นักศึกษาเวลาเรียนออนไลน์มันจะเบื่อง่ายกว่าเรียนในห้องเรียนถ้าเกิดว่าเรียนออนไลน์อาจารย์สอนแบบกินเวลาบางคนก็อาจจะออกก่อนที่อาจารย์จะปล่อยแล้วทำให้นักศึกษาขาดเรียนในรายวิชานั้น เนื่องจากยังไม่ได้เช็คชื่อก่อนออกไปจากห้องเรียนแต่บางคนก็แบดหมดเวลาที่อาจารย์เช็คชื่อก็ส่งผลให้คุณภาพการเรียนลดลง

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “วิถีชีวิตกับการปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

รูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า การจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เร่งด่วนและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วปัญหาและอุปสรรคที่เราพบในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คือ ด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและโปรแกรมที่ใช้สำหรับการเรียนแบบออนไลน์มีมากที่สุด ปัญหาทางด้านการเงิน ปัญหาทางด้านพฤติกรรมผู้เรียน เช่น การบริหารจัดการเวลาของนักศึกษาและความรับผิดชอบตนเองของนักศึกษา นอกจากนี้ปัญหาครอบครัวทำให้นักศึกษาบางส่วนต้องทำงานเพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัวขณะอยู่ที่บ้านซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ นันทนพ เข้มเพชร (2563) ที่ได้สำรวจอุปสรรคที่มีต่อจัดการเรียนรู้ทางไกลให้บรรลุผลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID- 19) พบปัญหาที่คล้ายคลึงกันเช่น ปัญหาด้านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ปัญหาทางด้านเทคนิค ปัญหาด้านการเงินและปัญหาด้านการจัดการ อีกทั้งปัญหาที่พบมากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ทางไกลคือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และแอปพลิเคชันต่างๆไม่มีประสิทธิภาพและไม่เพียงพอและการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ของอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้ทางไกลในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศปัญหาการเรียนแบบออนไลน์คือสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตา พรหมวงศ์ และคณะ (2564) ได้ศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า อาจารย์ได้ประสบกับปัญหาด้านอุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และคู่มือการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ดังนั้นสิ่งที่ควรพัฒนาและปรับปรุงเป็นลำดับต้นๆ เมื่อต้องรับมือกับสถานการณ์เช่นนี้ในครั้งต่อไปนั้นคือการจัดเตรียมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนการสอนออนไลน์และการพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณ อินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วและทั่วถึงเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ รูปแบบการเรียนออนไลน์เวลาที่มีผลต่อเรียนออนไลน์ทำให้คุณภาพการเรียนลดลง เช่น ถ้าใช้เวลาในการเรียนเกินเวลาก็จะให้นักศึกษาไม่ค่อยอยากเรียนหรือสนใจสิ่งแวดล้อมมากกว่าในขณะที่การเรียนออนไลน์อยู่เพราะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและความเครียด

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระหว่างมีสถานการณ์การแพร่ระบาดทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทั่วไปเปลี่ยนแปลงไป เพราะต้องปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันโรคโควิด-19 ทั้งในส่วนของกรมควบคุมโรคของรัฐบาลมีผลกระทบต่อการบริหารงานและการปฏิบัติงานทั้งในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสังคม และด้านแผนการดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สอยฤทัย เกลี้ยงนิล (2563) ที่กล่าวว่า มีการปรับ มาตรการให้เข้ากับสถานการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อลดผลกระทบได้อย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการ โควิด-19 มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการรวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ในการป้องกันโรค และการเรียนในบางรายวิชามีภาคปฏิบัติร่วมถึงเนื้อหาในการเรียนการสอนช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่วนมากการเรียนเป็นในรูปแบบออนไลน์อยู่แล้วทำให้คุณภาพการเรียนลดลงเนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น สถานที่ในการเรียนปัญหาจากอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรและไม่สามารถเข้าใจในการเรียนได้เต็มที่ แล้วช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การเรียนการสอนส่วนน้อยที่จะได้ไปเรียนในห้องเพราะต้องทำมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข ถ้าจะไปเรียนในห้องก็ต้องเว้นระยะห่างเนื้อหาที่เรียนก็มีผล เพราะถ้าวางเนื้อหาที่ดีก็จะทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น และเนื้อหาในการสอนจะต้องกระชับและลำดับความสำคัญให้เหมาะสมเพื่อที่จะให้ทันตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดว่าจะสอบตอนไหนนักศึกษาต้องนำความรู้มาสอบวัดความรู้ในปลายภาคและเวลามีผลต่อการเรียนการสอนอย่างมากเพราะถ้าหากใช้เวลาสอนนานเกินก็จะทำให้นักศึกษาเวลาเรียนออนไลน์มันจะเบื่อง่ายกว่าเรียนในห้องเรียนถ้าเกิดว่าเรียนออนไลน์อาจารย์สอนแบบกินเวลาบางคนก็อาจจะออกก่อนที่อาจารย์จะปล่อยแล้วทำให้นักศึกษาจะขาดเรียนโนรายวิชานั้นเนื่องจากยังไม่ได้เช็คชื่อก่อนออกไปจากห้องเรียนแต่บางคนก็แบตหมดเวลาที่อาจารย์เช็คชื่อส่งผลให้คุณภาพการเรียนลดลง การสอบ/วัดความรู้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การสอบจะเป็นแบบออนไลน์ สามารถให้นักศึกษาค้นหาได้ เปิดหนังสือได้ ส่งผลให้นักศึกษาทำข้อสอบไม่ทัน เพราะไม่ได้อ่านหนังสือมาก่อนสอบและค่อนข้างลำบากเนื่องจากปัญหาอินเทอร์เน็ตและความเร็วของคอมพิวเตอร์แล้วสอบออนไลน์ทำให้เรารู้คะแนนรวดเร็วเพราะบางวิชาอาจารย์ก็ตั้งคะแนนไว้ทำให้เรารู้คะแนนทันทีหลังสอบเสร็จนักศึกษามีการปรับตัวในหลายๆ ด้าน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนของนักศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่ามีรูปแบบการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์สถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลต่อการเรียนการสอนอย่างมากพอสมควรทั้งนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนเพราะ จากโรคระบาดโควิด-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทำให้นักศึกษา อาจารย์ต้องปรับตัวในการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน เป็นการเรียนแบบออนไลน์ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควรการเรียนออนไลน์ในยุคโคโรนานั้นมีความยากลำบากมากกว่าการเรียนในห้องทั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนและสถานที่ในการเรียนไม่เอื้ออำนวยรวมถึงของอินเทอร์เน็ตไม่ดีบ้างหลุดบ้างทำให้การเรียนไม่ค่อยสะดวกสบาย การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อเสียที่ต่างกันออกไป ซึ่งรวมถึงการทำกิจกรรม

ต่างๆ มหาวิทยาลัยที่ต้องรักษาเว้นระยะห่างตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และ การทำกิจกรรมกลุ่มบางครั้งก็ทำร่วมกันโดยการผ่านโปรแกรม Zoom หรือเปิด Meet เป็นหลักเพราะว่ารวมตัว กันไม่ได้ และการบรรยายของอาจารย์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการสอนแบบ Online ทำให้ในช่วงเรียนนั้นอาจารย์บรรยายผ่านหน้าจอแล้วทำให้นักศึกษาว่าง เพราะเป็นการบรรยายโดย การขึ้นสไลด์โชว์แล้วอาจารย์อ่านตามสไลด์ ทำให้ไม่มีความน่าสนใจ แล้วนักศึกษาไม่มีความเข้าใจในเนื้อหา เนื่องจากนักศึกษาบางท่านอาจจะสงสัยในประเด็นต่างๆ แต่ไม่กล้าที่จะเปิดไมค์ถามเพราะกลัวเพื่อนในชั้นเรียนว่า หรือไม่กล้าที่จะเปิดไมค์ถามอาจารย์โดยตรงรวมถึง การมอบหมายงานแบบออนไลน์หลังจากที่เรียนในช่วง ว่างสุดท้ายเสร็จทุกชั่วโมง ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายหนักเกินไป แล้วการมอบหมายงานของอาจารย์นั้นมักไม่ค่อย เข้าใจ นักศึกษาต้องทวนหรือถามตามความเข้าใจที่นักศึกษาเข้าใจอีกครั้งว่าสื่อตรงตามที่อาจารย์มอบหมายงาน ใ้

ผลการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปรับตัวของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพในสถานการณ์ การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่ว่าจะเป็ด้านเนื้อหา ด้านทักษะ ทักษะมีผลต่อการเรียนการสอน อาจารย์ทุกคนมีทักษะและมีความถนัดต่างกัน อาจารย์ก็จะเข้มงวดในการสอนเพื่อที่นักศึกษาจะได้สนใจในเนื้อหา ที่สอน เวลานั้นศึกษาเรียนออนไลน์มันจะมีกลุ่มที่เข้าใจและไม่ค่อยเข้าใจนักศึกษามีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันด้วยวิธี ที่ต่างกัน แล้วบทเรียนที่ต้องการเครื่องมือการสอนที่ไม่เหมือนใครอาจารย์ต้องมีวิธีปรับแผนการสอนให้เหมาะสม กับนักศึกษา เพื่อให้ทุกคนเรียนรู้อย่างเหมาะสมที่สุดหรืออาจต้องใช้เวลาพฤติกรรมนักศึกษาเปลี่ยนไป ตามเวลา แต่ละรุ่นแต่ละปีจะมีความพร้อมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์รวมถึงการทำ กิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยไม่เหมือนกัน และทำกิจกรรมแบบกลุ่มผ่าน Meet โดยการสร้างห้องคุยกันและ ทำงานร่วมกันแต่ในการทำงานแบบออนไลน์นั้นมีเพื่อนบางคนที่ไม่ชอบเปิดกล้องเปิดไมค์ตอบเพื่อนในกลุ่มแล้ว เพื่อนคนที่ประสานงานหรือแฉ่งงาน รู้สึกว่าเพื่อนในกลุ่มไม่สนใจเลยเลือกที่จะรับทำงานกลุ่มเองคนเดียวหรือแบ่ง งานให้สมาชิกในกลุ่มทำในการทำงานนั้นมักสื่อสารการกันไม่ค่อยเข้าใจเท่าที่ควรเลยต้องได้แก้งานบ่อย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยโดยแยกเป็น 2 ประเด็นเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรวางแผนการจัดการเรียนการสอนโดยถอดบทเรียนจากปัญหาที่เกิดขึ้นต่อนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโร

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ แสนสุภา, เอื้อทิพย์ คงกระพันธ์, อุมารณณ์ สุขารมณณ์, และ ผกาพรรณ นันทะเสน. (2563). การปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์โควิด-19. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2), 79-92.
- นันทนพ เข้มเพชร. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง, 10(2), 221-239.
- วิธิตา พรหมวงศ์, ทศนา ประสานตรี และ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด19 ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 200-213.
- สอยฤทัย เกลี้ยงนิล. (2563). รัฐ-ชุมชนกับการจัดการภัยพิบัติโรคไวรัสโควิด 19 พื้นที่ถนนข้าวสาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. (รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- สำนักกระบวนวิทยา กรมการควบคุมโรค. (2555). การจัดการโรคระบาด. กรุงเทพฯ: สำนักกระบวนวิทยา กรมการควบคุมโรค.
- อวาทิพย์ แว. (2563). การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Conveying The Perspective of The Family Institution Through Isaan Country Songs, Case Study: Siriporn Ampaiphong

Rattanaporn Ketrat^{1*}

¹Roi Et Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: arran010842@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study (1) the reflection of the family institution through Isaan country songs, and (2) the problem of the reflection of the family institution through Isaan country songs. This is a qualitative study that aims to explain the phenomena that occur. Data collection from 14 key informants was analyzed descriptively. The results of the study found that: 1) A reflection of the family institution through Isaan country songs. It was found that the feelings emotional aspect The behavior of each individual citizen. There is a different way of life. It helps to be a motivator for everyday life, including actions that express disappointment. 2) The results of the study of the problem of the reflection of the family institution through Isaan country songs found that the reflection of the family institution through Isaan country songs. This causes conflict among family members, such as husband and wife having different opinions. Not understanding each other or not listening to each other's opinions Each person listens to the song and feels a thought. Reflecting on one's own problems results in violent behavior. Suggestions from research, there should be a study of the transmission of views of the family institution through Isaan country songs to show that there have been changes in society according to the times and Isaan country music in other genres or study country music and other styles of Isaan country music. It may reveal differences in language use and reflect different social and cultural images.

Keywords: Conveying Perspectives, Family Institutions, Isaan Country Songs, Siriporn Ampaiphong

การถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน

กรณีศึกษา : ศิริพร อำไพพงษ์

รัตนาภรณ์ เกตราช^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: arran010842@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน และ (2) ปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 14 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน พบว่า ด้านความรู้สึก ด้านอารมณ์ ความรู้สึก ด้านพฤติกรรมของประชาชนของแต่ละบุคคล มีการใช้ชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ช่วยให้เป็นแรงกระตุ้นในการใช้ชีวิตประจำวันรวมถึงการกระทำที่แสดงออกถึงความผิดหวัง 2) ผลการศึกษาปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน พบว่า ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน ทำให้เกิดความขัดแย้งของสมาชิกในครอบครัว เช่น สามีมักรรยามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ไม่เข้าใจกันหรือไม่รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน แต่ละบุคคลฟังบทเพลงแล้วรู้สึกนึกคิด สะท้อนถึงปัญหาของตนเองส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่รุนแรง ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรมีการศึกษาการถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามยุคสมัย และเพลงลูกทุ่งอีสานในแนวอื่นๆ หรือศึกษาเพลงลูกทุ่งกับเพลงลูกทุ่งอีสานแนวอื่นๆ อาจทำให้เห็นความแตกต่างในด้านใช้ภาษาและการสะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การถ่ายทอดมุมมอง, สถาบันครอบครัว, บทเพลงลูกทุ่งอีสาน, ศิริพร อำไพพงษ์

บทนำ

เพลงในประเทศไทย ได้เริ่มกำเนิดขึ้นและมีวิวัฒนาการต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน โดยมีการสันนิษฐานว่า เพลงพื้นบ้านเป็นจุดเริ่มต้นของเพลงลูกทุ่งอีสานทุกประเภท ต่อจากนั้นได้พัฒนามาเป็นเพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล และเพลงลูกทุ่งอีสาน ตามลำดับ มีเนื้อหาอ้างอิงพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของบทเพลงลูกทุ่งอีสานที่สะท้อนต่อพฤติกรรมทางสังคม ชาวนาชาวไร่ ในสมัยรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม ซึ่งตรงกับช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่มีการปรับปรุงในด้านการใช้เครื่องดนตรีดนตรี ทำนองจังหวะ การเรียบเรียงเสียงประสานตามแบบดนตรีตะวันตก และมีแนวทางในการนำเสนอที่ทันสมัยก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ซึ่งบทเพลงลูกทุ่งอีสานนั้น ได้รับอิทธิพลของบทเพลงลูกทุ่งอีสานที่ขึ้นต่อพฤติกรรมทางสังคม ผ่านผลงานทางด้านศิลปกรรมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผลงานจิตรกรรม ประติมากรรม หรืองานดนตรี ซึ่งเพลงลูกทุ่งอีสานนับว่าเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่รับหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นไปของสังคมไทย ในแต่ละยุคได้ไม่แพ้งานศิลปะแขนงอื่น

เพลงลูกทุ่งอีสาน มีความสัมพันธ์กับคนทยตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน อย่างกว้างขวางเพราะมีเนื้อหาสาระ และเรื่องราวที่สามารถมีอิทธิพลของบทเพลงลูกทุ่งอีสาน ที่ชี้้นำต่อพฤติกรรมทางสังคมพฤติกรรม สอดแทรกความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และค่านิยม จึงอาจกล่าวได้ว่า เพลงลูกทุ่งอีสานเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นเครื่องบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย (อเนก นาวิกมูล, 2527) เพลงลูกทุ่งอีสาน เป็นเพลงที่อยู่ในสายเลือดของคนไทยทุกคน มาตั้งแต่อดีตทั้งยังมีความโดดเด่นเฉพาะตัวที่สำคัญ คือ เป็นวรรณกรรมร้อยกรองที่มีการใช้ภาษาที่เรียบง่ายของแต่ละท้องถิ่น สื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมาไม่สลับซับซ้อนมีสำนวนโวหารที่คมคาย เร้าอารมณ์ให้เกิดความสะเทือนใจ และสร้างความสนุกสนานเบิกบาน และสามารถเข้าถึงการถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน เช่น ศิลปินจินตรา พูนลาภ, ศิริพร อำไพพงษ์, ดอกกรักดวงมาลา, เอ็ม อภัสรา, เฉลิมพล มาลาคำ, เตือนเพ็ญ อำนวยพร อาร์สยาม, สนุก สิงห์มาตร อาร์ สยาม, ส, ดอกอ้อ ทุ่ง ศร สิ้นชัย, ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีราชดำรัสไว้ว่า เนื้อเพลงลูกทุ่งอีสาน มักจะถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานจริงของคน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติการเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองได้เป็นอย่างดี ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจ และจดจำง่ายฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ยิ่งไปกว่านั้น เพลงลูกทุ่งอีสาน ยังสรรหาคำที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรยมาเสนอหลายรูปแบบ เรียกได้ว่าเข้าถึงใจคนฟังในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งคุณสมบัติข้อนี้สามารถบันทึกเหตุการณ์ได้ดี เป็นคุณสมบัติพิเศษที่เพลงชนิดอื่นทำได้ไม่ดี และมีความหลากหลายไม่เท่าเทียมกับเพลงลูกทุ่งอีสาน (เจนภพ จบกระบวนวรรณ, 2530)

“เนื้อเพลงลูกทุ่งอีสานมักจะสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ การเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจ และการเมืองได้อย่างดี ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจและจดจำง่ายฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ยิ่งไปกว่านั้นเพลงลูกทุ่งอีสานยังสรรหาคำที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรยหลายรูปแบบ เรียกได้ว่าเข้าถึงใจคนฟังเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งคุณสมบัติข้อนี้สามารถบันทึกเหตุการณ์ได้ดีคุณสมบัติพิเศษที่เพลงชนิดอื่นทำได้ไม่ดี และมีความหลากหลายไม่เท่าเทียม กับเพลงอีสาน” (เกศราพร พรหมนิมิตกุล, 2555) การเข้ามาของวิทยาการ ข่าวสารข้อมูลและเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้วัฒนธรรมไทยแต่เดิมถูกวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามามีบทบาทและมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทยไม่น้อย ด้วยเหตุนี้เองวิถีชีวิตของชาวชนบทและชาวเมืองจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเป็นผลให้ประเพณีและวัฒนธรรมไทยหลายอย่างถูกปรับเปลี่ยนไปด้วย จนทำให้เส้นพรมแดนที่เคยแบ่งแยกคนตรีและกลุ่มผู้บริโภครวมเข้าไว้ด้วยกัน เพลงลูกทุ่งอีสานจึงต้องปรับตัวเพื่อรับใช้บริบททางสังคมและเศรษฐกิจ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามวงการเพลงลูกทุ่งอีสานจะเดินหน้าเข้าสู่ระบบธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายทั้งในด้านเนื้อหาและลีลารูปแบบนำเสนอ ซึ่งอาจจะไม่เหมือนเพลงลูกทุ่งอีสาน เมื่อครั้งถือกำเนิดขึ้นมาแต่เพลงลูกทุ่งอีสานได้รับความนิยมจากคนไทยอย่างต่อเนื่องเพราะมีการปรับเปลี่ยนไปตามกระแสความนิยมในยุคปัจจุบัน จึงส่งผลกระทบต่อวงการประพันธ์เพลง ภาพลักษณ์ และการแสดงในวงการเพลงลูกทุ่งอีสานตามไปด้วย เพื่อให้สามารถรองรับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดที่ทันสมัย และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดกับวงการเพลงรูปแบบอื่นๆ (บุบผา เมฆศรีทองคำ, 2534) บริบทของสังคมครอบครัวในปัจจุบัน อัตราการแต่งงานลดลง/จดทะเบียนลดลง วงจรชีวิตครอบครัวการสมรสน้อยลง และการหย่าร้างเพิ่มขึ้น การสมรสถือว่าเป็นการเริ่มต้นของชีวิตคู่ เมื่อชายและหญิงตกลงที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน โดยมีการจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงถึง

ความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการสร้างชีวิตครอบครัวร่วมกัน ข้อมูลการสมรสและการหย่าร้างของประชากรทั้งประเทศ ชี้ให้เห็นว่าอัตราการจดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมายลดลง ในขณะที่อัตราการหย่าร้างสูงขึ้น จากอัตราผู้จดทะเบียนสมรสในปี 2539 เท่ากับ 28.47 คู่ต่อหนึ่งพันครัวเรือนลดลงเหลือ 20.41 คู่ต่อหนึ่งพันครัวเรือนในปี 2541 และ 16.8 คู่ต่อหนึ่งพันครัวเรือนในปี 2545 ในขณะที่อัตราการจดทะเบียนหย่าร้างในปี 2539 เท่ากับ 3.70 คู่ต่อหนึ่งพันครัวเรือน เพิ่มขึ้นเป็น 4.25 คู่หนึ่งพันครัวเรือนในปี 2541 และเพิ่มเป็น 9.49 คู่หนึ่งพันครัวเรือนในปี 2545 การหย่าร้างที่เพิ่มสูงขึ้นส่วนใหญ่ มีสาเหตุมาจากทั้งหญิงและชาย มีความอดทนต่อกันน้อยลง ซึ่งมาจากความเครียดในจำวัน โดยความเครียดนั้น เกิดจากการให้ความสำคัญ ของวัตถุมากกว่าจิตใจ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2545) จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าเพลงลูกทุ่งอีสาน มีความเกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน และในปัจจุบันเพลงลูกทุ่งอีสาน ก็สามารถบอกเล่าเรื่องราวที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยเข้าถึงกลุ่มคนฟังได้กว้างมากขึ้นด้วยเนื้อหาสาระที่สามารถผ่านอิทธิพลของบทเพลงลูกทุ่งอีสานที่ชี้นำต่อพฤติกรรมทางสังคม การใช้ภาษาที่เรียบง่ายตรงไปตรงมานั่นเอง จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาพัฒนาการของเพลงลูกทุ่งอีสาน โดยศึกษาเนื้อหาของบทเพลงถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง”การถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน”กรณีศึกษาบทเพลงของศิริพร อำไพพงษ์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชน ผู้ที่ได้รับอิทธิพล นักวิชาการ และ นักแต่งเพลง คัดเลือกโดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างที่ไม่อาศัยความน่าจะเป็นทางสถิติ (Non Probability Sampling) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 14 คน ได้แก่ ประชาชน จำนวน 5 คน ผู้ที่ได้รับอิทธิพล จำนวน 5 คน นักวิชาการ จำนวน 2 คน นักแต่งเพลง จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกรอบตามประเด็นที่ทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร 2) แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมทางสังคม 3) แนวคิดเกี่ยวกับบรรณกรรม 4) แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม 5) แนวคิดเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งอีสาน และ 6) บทเพลงที่ใช้วิเคราะห์ ซึ่งอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย ดังนี้ ประเด็นภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน และประเด็นปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล
- 4) ลงพื้นที่ ติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อจะสำรวจข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งนัดหมายการลงพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล
- 5) ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเลขานุการ คณะนิติรัฐศาสตร์ เพื่อขอหนังสือราชการรับรองการลงพื้นที่เก็บข้อมูล
- 6) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ภาคสนามและการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการสร้างข้ออุปนัยตามประเด็นที่ทำการศึกษา

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์

1.1 ด้านความรู้สึก จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ประเด็นด้านความรู้ด้านความรู้สึกสรุปได้ว่าด้านความรู้สึกเพลงลูกทุ่งอีสานสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน เพลงลูกทุ่งอีสานช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงาน ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจและจำง่าย ฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย ช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงานฝ่าฝืนอุปสรรคให้ถึงจุดหมายและเนื้อหาเพลงลูกทุ่งอีสานมักจะเกี่ยวกับธรรมชาติความรักวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นหรือวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นที่ไปทำงานในเมืองหลวง เป็นต้น

1.2 ด้านอารมณ์ความรู้สึก จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ประเด็นด้านอารมณ์ความรู้สึก สรุปได้ว่าด้านอารมณ์ความรู้สึกภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานช่วยการให้กำลังใจ ช่วยเป็นแรงกระตุ้นการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมจะช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้รู้จักรับมือกับความผิดหวัง ไม่ทอดทิ้งเพลงเราทุกคนมีความคุ้นเคยกับอารมณ์เป็นอย่างดีส่วนมากเพลงจะทำให้เรามีอารมณ์ความรู้สึกอินไปกับเพลง เช่น เศร้า สนุกให้กำลังใจ

1.3 ด้านพฤติกรรม จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ด้านพฤติกรรมที่สังเกตเห็นในภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานสรุปได้ว่าพฤติกรรม คือ อាកาร บทบาท ลีลา ท่าที การประพฤติ การปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่ง และการแสดงออกในลักษณะต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ หรือบางครั้งก็ทำให้เพเลิดเพลิน มาได้พฤติกรรมนั้น

เป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของเราหรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน แต่บางบทเพลงทำให้เกิดจากสิ่งกระตุ้น

2. ปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์

2.1 ด้านความรู้สึกรู้สึก จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นด้านความรู้สึกรู้สึกสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานสรุปได้ว่าปัญหาครอบครัว คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกภายในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างสามีภรรยาผู้เป็นหัวหน้าหรือผู้นำครอบครัว ที่เกิดมีปฏิสัมพันธ์ที่ขัดกัน อาทิ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ไม่รับรู้หรือไม่เข้าใจความรู้สึกคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกันหรือมีบทบาทที่ไม่สอดคล้องกัน เป็นต้น ความขัดแย้งอาจนำไปสู่การจบความสัมพันธ์ได้ หากว่าคู่สมรสไม่พยายามเข้าใจซึ่งกันและกัน หรือไม่ร่วมมือกันหาทางเลือกที่ดีในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.2 ด้านอารมณ์ความรู้สึก จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ ประเด็นปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน สรุปได้ว่า สะท้อนถึงการดำรงชีวิตของในปัจจุบันการแสดงออก ของภาวะจิตใจที่ได้รับการกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดมีการแสดงออกต่อสิ่งที่มากระตุ้นอารมณ์อารมณ์ที่เกิดขึ้นจากความไม่สบายใจ หรือได้รับความไม่สมหวังเช่นหุดหงิด ขี้รำคาญไม่เื่อง่ายมองโลกในแง่ร้ายเบื่อหน่ายสิ่งรอบตัวไม่ว่าอารมณ์สุข หรือ อารมณ์ทุกข์จะทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ และจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมและความรู้สึกตามอารมณ์ที่เกิดขึ้น เราควรใช้ให้มีสติอยู่เสมอในการฟังเพลงเพื่อควบคุมอารมณ์ที่รุนแรงให้คลายลง

2.3 ด้านพฤติกรรม จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูลและได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ปัญหาด้านพฤติกรรมที่แสดงถึงภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานสรุปได้ว่าจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นและเก็บอารมณ์ไม่อยู่และความโกรธเป็นอารมณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกไม่พึงพอใจเนื่องจากถูกขัดขวางความต้องการเป็นการแสดงผลให้ปรากฏออกมาทางร่างกายหรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจะทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากปกติและจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมและความรู้สึกตามอารมณ์ ที่เกิดขึ้นกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดมีการแสดงออกต่อสิ่งที่มากระตุ้นอารมณ์

อภิปรายผล

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปทำการศึกษภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน กรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์ สามารถสรุปได้ว่า ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน ด้านความรู้สึกรู้สึกเพลงลูกทุ่งอีสานสะท้อนภาพชีวิตจริงของคนเพลงลูกทุ่งอีสานช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงาน และความเข้มแข็ง ความสุข ความสนุกสนาน เพื่อให้คลายจากความกลัว ความกังวลความเหน็ดเหนื่อย หรือความทุกข์ทั้งหลาย ความใฝ่ฝันที่เรามีจะนำไปสู่ความสำเร็จที่เราคาดหวังเอาไว้ได้ เพลงลูกทุ่งอีสานนั้นช่วยระบายอารมณ์ในการผ่อนคลายความเครียดขณะทำงานได้ดีมากเพลงสามารถเป็นเพื่อนตอนเวลาเหงาได้ ด้านความรู้สึกรู้สึกเพลงลูกทุ่งอีสานสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน ลูกทุ่งอีสานช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงาน ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจและจำง่าย ฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมายช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงานฝ่าฝืนอุปสรรคให้ถึงจุดหมาย และเนื้อหาเพลงลูกทุ่งอีสานมักจะเกี่ยวกับธรรมชาติ ความรัก วิธีชีวิตของคนท้องถิ่น หรือ วิธีชีวิตของคนท้องถิ่นที่ไปทำงานใน

เมืองหลวง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์ชัย มโนวงศ์ (2544) ได้ให้นิยามว่า ความเข้าใจในเหตุผล ของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินแยกความถูกต้อง ออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยความคิด และภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานด้านอารมณ์ความรู้สึกทำให้เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดีการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมจะช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ รู้จักรับมือกับความผิดหวังไม่ท้อถอย และทำให้มีอารมณ์การสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่คิดว่าหนักให้มันเบาลงได้ ให้ฝ่าฟันอุปสรรคที่เจอไม่ไหวได้ ช่วยทำให้เรามีสติในการทำงาน เพลงยังช่วยให้เรามีแรงในการต่อสู้ให้ครอบครัวเราฝ่าฝันอุปสรรคไปให้ได้ และบทเพลงทำให้เรารู้สึกว่าการที่เราฟังเพลงทำให้เรามีอารมณ์ที่ดี มีสติปัญญารู้ทันคนมากขึ้น ที่สำคัญการฟังเพลงยังมีอิทธิพลต่อชีวิตของเราในแง่บวกอีกด้วยไม่ว่าจะเป็นจิตใจที่เพิ่มพูนไปด้วยความสุขหรือแรงบันดาลใจทำให้เรามีจิตใจที่ดี ในการต่อสู้งานเพื่อครอบครัวของเราด้านอารมณ์ความรู้สึกสรุปได้ว่า ด้านอารมณ์ความรู้สึกภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน ช่วยการให้กำลังใจ ช่วยเป็นแรงกระตุ้นการแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมจะช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้รู้จักรับมือกับความผิดหวัง ไม่ท้อถอยเพลงเราทุกคนมีความคุ้นเคยกับอารมณ์เป็นอย่างดีส่วนมากเพลงจะทำให้เรามีอารมณ์ความรู้สึกอินไปกับเพลง เช่น เศร้า สนุก ให้กำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์ชัย มโนวงศ์ (2544) ได้ให้นิยามว่า ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) คือความพึงพอใจ ศรัทธาเลื่อมใส ความนิยมยินดีที่จะรับจริยธรรมทางสังคม มาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ และภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานด้านพฤติกรรม สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมที่คนต้องไปทำงานที่เมืองหลวง หาเงินมาเลี้ยงครอบครัว การต่อสู้ในการทำงานเพลงจะมีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็ง พฤติกรรมที่บทเพลงสื่อออกมาบางเพลงก็ช่วยทำให้มีกำลังใจบางเพลงก็ทำให้เพลิดเพลิด ที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของเราหรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันแต่บางบทเพลง ทำให้เกิดจากสิ่งกระตุ้นในการทำงาน. เพื่อให้ครอบครัวของเรามีกำลังใจในการต่อสู้งาน หรือสะท้อนด้านความรักของหนุ่มชายหนุ่มหญิงสาวทั้งมีความสมหวัง ความผิดหวัง และการรอคอย ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ ความกตัญญูรู้คุณต่อผู้มีพระคุณ ความรักระหว่างเพื่อนและความรักถิ่นฐานบ้านเกิด ความรักตัวเองและคนในภาคเดียวกัน ซึ่งมีทั้งการให้กำลังใจตัวเองและผู้อื่น. ให้ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ด้านพฤติกรรมที่แสดงเห็นในภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานสรุปได้ว่าพฤติกรรม คือ อาการ บทบาท ลีลา ท่าที การประพฤติ การปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่ง และการแสดงออกในลักษณะต่างๆของสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ หรือบางครั้งก็ทำให้เพลิดเพลิด มาได้พฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของเราหรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน แต่บางบทเพลงทำให้เกิดจากสิ่งกระตุ้น และครอบครัวเป็นการรวมตัวของบุคคลที่มีความรัก ความผูกพันกัน มีปฏิสัมพันธ์กันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่เล็กที่สุดแต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยสังคมแรกที่หล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัวให้การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ครอบครัวเป็นแหล่งผลิตคนเข้าสู่สังคม สังคมจะดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมสั่งสอน หล่อหลอมพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความรู้สึกเรียกโดยรวมว่า ช่วยหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ สร้างและพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในสังคมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักดิ์ชัย มโนวงศ์ (2544) ได้ให้นิยามว่า.ด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) คือการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคล.ในสถานการณ์ต่างๆซึ่งเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของทั้งสององค์ประกอบข้างต้น ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ธาดา ชัยศร (2553) กล่าวว่าไว้ว่า ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน มีพฤติกรรมสามารถทำให้มองเห็นลักษณะบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้ชายได้ การศึกษาค้นคว้าอิสระมีจุดมุ่งหมายภาพลักษณ์ผู้ชายที่สะท้อนในเพลงลูกทุ่งอีสานสมัยปัจจุบัน และพฤติกรรมบุคลิกภาพ ของแต่ละคนจะเป็นสิ่งประจำตัวของคนคนนั้น ที่ทำให้แตกต่างจาก คนอื่น และมีหลายสิ่งหลายอย่าง ที่จะประกอบกัน ทำให้คนแต่ละคนมี บุคลิกภาพ เป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานประสานกันของ สมอ่ง ที่ขึ้นอยู่กับพันธุกรรม และประสบการณ์ ที่ได้รับจาก สิ่งแวดล้อมพฤติกรรมมีความสำคัญต่อชีวิตเราอย่างยิ่ง ทำให้เรารู้สึกถึงความสำคัญของตัวเอง เราจะไม่มีทางรู้ได้เลยว่า ชีวิตของเราจะเป็นอย่างไร ถ้าเราไม่รู้ว่าขณะนี้ตัวเราเป็นคนอย่างไร และเราจะไม่มีทางเข้าใจว่าขณะนี้เราเป็นคนอย่างไร ถ้าไม่รู้ว่าเราควรจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้น สิ่งสำคัญที่สุด เราจะต้องค้นพบตัวเอง และเป็นตัวของตัวเอง

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปทำการศึกษาปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานที่ปัจจัยต่างๆ ที่สัมพันธ์หรือส่งผลต่อความมั่นคงหรือการคุกคามสถาบันครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยกปัญหาและความรุนแรงในครอบครัว ครอบครัวศึกษาการพัฒนาครอบครัวในด้านต่างๆสาเหตุมาจากรอบครอบครัวอบอุ่น ครอบครัวไม่เข้มแข็ง จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ปัญหาครอบครัว คือ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกภายในครอบครัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างสามีภรรยาผู้เป็นหัวหน้าหรือผู้นำครอบครัว ที่เกิดมีปฏิสัมพันธ์ที่ขัดกัน อาทิที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ไม่รับรู้หรือไม่เข้าใจความรู้สึกของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน หรือมีบทบาทที่ไม่สอดคล้องกัน เป็นต้น ความขัดแย้งนี้อาจนำไปสู่การจบความสัมพันธ์ลงได้ หากว่าคู่สมรสไม่พยายามเข้าใจซึ่งกันและกัน หรือไม่ร่วมมือกันหาทางเลือกที่ดีในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมีการอพยพแรงงานเข้าสู่เมืองใหญ่ สังคมไทยซึ่งแต่เดิมเป็นสังคมชนบท มีความเอื้ออาทรต่อกันมีแนวโน้มเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อปฏิสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกครอบครัวทั้งทางลบและทางบวก อันเนื่องมาจากปัญหาวิกฤติที่ครอบครัวเผชิญอยู่ดังนี้ ปัญหาเศรษฐกิจความสัมพันธ์ในครอบครัว การสมรสน้อยลงและการหย่าร้างเพิ่มขึ้น เด็กและผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งพฤติกรรมไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ความรุนแรงในครอบครัว ยาเสพติด ความรู้สึกของครอบครัว แม้คือผู้สร้างการมีส่วนร่วมในครอบครัวควรจะต้องอยู่เย็นเป็นสุข ถ้าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว พ่อแม่ใช้บุคคลที่งดเว้นจากงานบ้าน เป็นบุคคลพิเศษ การกระทำเช่นนี้เป็นการทอดทิ้งสมาชิกครอบครัวคนสำคัญไป ในอดีตกลางงานบ้านส่วนใหญ่ตกเป็นหน้าที่ของผู้เป็นแม่บ้านแต่เพียงผู้เดียว บางบ้านอาจมีลูกจ้างช่วยแบ่งเบาภาระเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป แม่บ้านเริ่มออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น และลูกจ้างทำงานบ้านเริ่มหายาก งานบ้านจึงเป็นภาระที่คนในครอบครัวทุกคนต้องมีส่วนร่วมช่วยกัน และไม่ถือเป็นหน้าที่ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะอาจเรียกได้ว่า หมดยุคที่จะมาถือว่างานบ้านเป็นงานผู้หญิง งานอาชีพเป็นงานผู้ชายอีกต่อไป จริงๆ แล้วไม่ว่าจะเป็นงานซักผ้า รีดผ้า กวาดบ้าน ถูบ้าน ทำกับข้าว เลี้ยงลูก ทุกคนควรมีส่วนทำได้ทั้งนั้น ในครอบครัว ที่ดีสมาชิกทุกคนควรช่วยกันทำโดยไม่ต้องการเกี่ยงกันว่าใครทำมากทำน้อย แต่เมื่อใครว่างก็ช่วยกันทำด้วยความปรารถนาดีที่จะให้คนที่ตนรักไม่ต้องรับภาระมากเกินไป เช่น พ่อบ้านช่วย เลี้ยงลูก ซักผ้าเพราะไม่อยากจะให้แม่ลำบาก ลูกทำงานบ้านเพราะไม่อยากจะให้พ่อแม่เหน็ดเหนื่อย เช่นนี้จึงจะเป็นความรักความเห็นใจกันอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คักดีชัย มโนวงศ์ (2544) ได้นิยามว่า ด้านความรู้สึก (Moral Reasoning คือ ความเข้าใจในเหตุผล ของความถูก

ต้องดีงาม สามารถตัดสินแยกความถูกต้อง ออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยการคิด และปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน สภาวะทางจิตใจที่เกิดความปั่นป่วน, ตื่นเต้น, หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น, ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง. แต่จะสังเกตเห็นได้ทางอ้อม โดยดูจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่างๆ ที่มีได้แสดงออก จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นเลย และเก็บอารมณ์ไม่อยู่ และความโกรธ เป็นอารมณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกไม่พึงพอใจเนื่องจากถูก ชัดขวางความต้องการเป็นการแสดงผลให้ปรากฏออกมาทางร่างกายหรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจะทำให้ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากปกติและจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมและความรู้สึกตามอารมณ์ ที่เกิดขึ้นกระทบหรือกระตุ้นให้เกิดมีการแสดงออกต่อสิ่งที่มีมากระตุ้นอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรดา เขียวแก (2547) กล่าวว่าความคิดความเชื่ออารมณ์ สภาวะทางจิตใจที่เกิดความปั่นป่วน ตื่นเต้น หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น, ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง แต่จะสังเกตเห็นได้ทางอ้อมซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542) กล่าวว่า การประพฤติปฏิบัติปฏิบัติชอบอันเป็นสิ่งที่ดีที่ทุกคนควรประพฤติปฏิบัติต่อตนเองต่อผู้อื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขความเจริญขึ้นในสังคมและจะต้องใช้ปัญญาในการรับรู้สังเกต และเข้าใจในสถานการณ์เป็นตัวควบคุมความประพฤติของบุคคล ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมเพื่อปรับตัวในการประพฤติปฏิบัติให้เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมเกิดจากความไม่พร้อมและไม่ได้เตรียมตัวที่จะเป็นครอบครัว การขาดความพร้อมของพ่อแม่ในด้านต่างๆ เช่น ด้านสุขภาพอายุที่เหมาะสม ไม่เป็นโรคติดต่อความสามารถเพียงพอที่จะประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงครอบครัว เป็นต้น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันสิ่งผลกระทบให้ครอบครัวไม่อาจทำ หน้าที่บทบาทของตนได้อย่างสมบูรณ์ และไม่อาจปรับตนเองได้ สังคมไม่ตระหนักในความสำคัญของครอบครัว ว่าครอบครัวมีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม จึงขาดจิตสำนึกและพลังร่วมกันจากทุกสถาบันในสังคมคือมวลชนเป็นสถาบันสังคมที่มีอิทธิพล อย่างยิ่งต่อครอบครัวและสมาชิกของสังคมโดยมวลชนยังไม่ได้ให้ความสนใจในการพัฒนาครอบครัวเพียงพอ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานกรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์ สามารถสรุปได้ว่า ภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานด้านความรู้สึกเพลงลูกทุ่งอีสานสะท้อนภาพชีวิตจริงของคนเพลงลูกทุ่งอีสานช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการทำงาน และความเข้มแข็ง ความสุข ความสนุกสนาน เพื่อให้คลายจากความกลัว ความกังวล ความเหน็ดเหนื่อย หรือความทุกข์ทั้งหลาย ความใฝ่ฝันที่เรามีจะนำไปสู่ความสำเร็จที่เราคาดหวังเอาไว้ได้เพลงลูกทุ่งอีสานนั้นช่วยระบายอารมณ์ ในการผ่อนคลายความเครียดขณะทำงานได้ดีมาก ทำให้แสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสมจะช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่นได้

จากการที่ผู้วิจัยได้ไปทำการศึกษาปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานกรณีศึกษา ศิริพร อำไพพงษ์ สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานที่ปัจจัยต่างๆ ที่สัมพันธ์หรือส่งผลต่อความมั่นคงหรือการคุกคามสถาบันครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก ปัญหาและความรุนแรงในครอบครัว การพัฒนาครอบครัวในด้านต่างๆ สาเหตุมาจากครอบครัวอบอุ่น ครอบครัวไม่

เข้มแข็ง ปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงถึงภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสาน สภาวะทางจิตใจที่เกิดความบั่นป่วน ตื่นเต้น หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการกระตุ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่สังเกตเห็นได้ทางอ้อม โดยดูจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่างๆ ที่มีได้แสดงออก ปัญหาด้านพฤติกรรมภาพสะท้อนสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานเพลงที่สะท้อนในอารมณ์สุข หรืออารมณ์ทุกข์ จะทำให้จิตใจเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ และจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมและความรู้สึกตามอารมณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้พฤติกรรมของเราไม่เหมือนเดิม จะทำให้เรามีพฤติกรรมการดำรงชีวิตไปตามเพลง บางครั้งพฤติกรรมของเราอาจทำให้เกิดความรุนแรงในสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1.1. ควรเพิ่มเนื้อหาบทเพลงที่เกี่ยวกับเด็กและเยาว์ชนเพื่อให้เป็นแรงบันดาลใจในการศึกษาต่อไป
- 1.2. ควรมีบทเพลงที่สะท้อนถึงปัญหาของยาเสพติดเพื่อให้เยาวชนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1. ควรมีการศึกษาการถ่ายทอดมุมมองของสถาบันครอบครัวผ่านบทเพลงลูกทุ่งอีสานว่ามีการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามยุคสมัย
- 2.2. ควรมีการศึกษาเพลงลูกทุ่งอีสานในแนวอื่นๆ หรือศึกษาเพลงลูกทุ่งกับเพลงลูกทุ่งอีสานแนวอื่น อาจทำให้เห็นความแตกต่างในด้านใช้ภาษาและการสะท้อนภาพสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2542). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- เกศราพร พรหมนิมิตกุล. (2555). ความงามของภาษาในเพลงลูกทุ่ง: กรณีศึกษาเพลงฮิตติดชาร์ตลูกทุ่งมหานคร. มนุษยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร), 9(2), 83-100.
- จันทร์ดา เขียวแก้ว. (2547). วิถีชีวิตของสังคมชนบทไทยในเพลงลูกทุ่ง. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- เจนภพ จบกระบวนวรรณ. (2530). ข้อคิดและวัฒนธรรมศรัทธาบางอย่างของเพลงลูกทุ่ง. ถนนดนตรี, 2(1), 32-35.
- ธาดา ชันสร. (2553). ภาพลักษณ์ผู้ชายที่สะท้อนในเพลงลูกทุ่งอีสาน (พ.ศ. 2545-2551). การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- บุบผา เมฆศรีทองคำ. (2534). ศึกษาบทบาทของเพลงลูกทุ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต : วิเคราะห์เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งในช่วงปี 2532-2533. (วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ศักดิ์ชัย มโนวงศ์. (2544). พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เอนก นาวิกมูล. (2527). เพลงนอกศตวรรษ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

Factors and Impacts of The Policy to Dissolve Small Schools on The Community, In The Service Area of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2

Aranya Singso^{1*}

¹Roi Et Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: khuanjai13942@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study 1) factors and causes of the policy to dissolve small schools, 2) effects of the policy to dissolve small schools, and 3) guidelines for organizing education in small schools in the service areas of the Educational Service Area Office. Roi Et Primary Education Area 2. This research is a qualitative. Collect information from key informants, there were 3 target groups: directors, teachers, and parents. Data were analyzed using descriptive methods. The results of the study found that: 1) The factors and causes of the policy to dissolve small schools are due to a shortage of teachers and the budget allocated by the government to schools is not sufficient. Moreover, there is still a lack of teaching media and equipment. And a study of the causes of the policy to dissolve small schools found that parents agreed to send their children to study in city schools. without considering any expenses Because they are afraid that if their children are still studying at school in the community It may result in your child not being able to read and write. 2) Impact of the policy to dissolve small schools in terms of community and society, it was found that the majority of parents in the research area work long hours and thus do not have the financial means to send their children to study in the city. Dissolving small schools is still considered unfair to the community. 3) Guidelines for organizing education in small schools found that the government should allocate more budget to schools and help with learning equipment and various media such as projectors for teaching and learning to students.

Keywords: Factors and Impacts of Policy, Dissolution of Small Schools, Impact on Communities

ปัจจัยและผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อชุมชน ในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

อรัญญา สิงห์ษา^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: khuanjai13942@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยและสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก และ 3) แนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 กลุ่ม คือผู้อำนวยการ ครู และผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยพรรณนาวิธี ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยและสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กเกิดจากปัญหาการขาดแคลนครูและงบประมาณที่ทางรัฐจัดสรรมาให้ทางโรงเรียนยังไม่พอเพียง อีกอย่างยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอน และผลการศึกษาสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้ปกครองมีความยินยอมที่จะส่งลูกตนเองไปเรียนในโรงเรียนเมือง โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายใดๆ เพราะพวกเขากลัวว่าถ้าลูกตนเองยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนในชุมชน อาจส่งผลให้ลูกตนเองไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ 2) ผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านชุมชนและสังคม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยส่วนใหญ่หาเช้ากินค่ำจึงไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะส่งลูกหลานไปเรียนในเมืองได้ การยุบโรงเรียนขนาดเล็กยังถือว่าเป็นธรรมต่อชุมชน 3) แนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่ทางโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นและช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การเรียน สื่อต่างๆ เช่น โปรเจคเตอร์ในด้านการเรียนการสอนแก่เด็กนักเรียน

คำสำคัญ: ปัจจัยและผลกระทบของนโยบาย, การยุบโรงเรียนขนาดเล็ก, ผลกระทบต่อชุมชน

© 2021 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐจะต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายดังนั้นรัฐบาลซึ่งมีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่งจึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เพื่อขยายโอกาสแก่เด็กยากจนเด็กด้อยโอกาสและผู้เรียนทั้งประเทศให้สามารถเข้าถึงการได้รับการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดรายการของการจัดสรรตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไว้ใน 5 หมวด ได้แก่ หมวดค่าเล่าเรียน หมวดหนังสือเรียน หมวดอุปกรณ์การเรียน หมวดเครื่องแบบชุดนักเรียนและหมวดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนซึ่งในหมวดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนที่ได้กำหนดขึ้นมานั้นเนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการ มีความประสงค์มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาแนวทาง ในการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น ผู้แทนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประกอบการภาคเอกชนกลุ่มแม่บ้านในชุมชนต่างๆ รวมทั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา โดยจัดทั้งที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อหาข้อสรุปสำหรับกำหนดวิธีการที่เหมาะสม โดยยึดหลัก 4 ประการ คือ 1 ประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดิน 2) มีความโปร่งใส 3) มีปัญหาในทางปฏิบัติตามมา น้อยที่สุดและ 4) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาซึ่งจากผลข้างต้นทำให้ได้ความชัดเจนสำหรับการดำเนินงานตามนโยบาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คือ การให้โอกาสกับผู้ที่อยู่ในวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนได้เรียนรู้ ตามวัย อย่างมีคุณภาพภายใต้การจัดการศึกษาดัวยรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพ ในอดีตที่ผ่านมาเน้นการ คมนาคมไม่ค่อยสะดวกเหมือนอย่างปัจจุบัน ดังนั้นหากมีประชากรอยู่ที่ใด รัฐก็จำเป็นต้องไปตั้งโรงเรียนเพื่อ บริการผู้ที่อยู่ในวัยเรียนเหล่านั้นปัจจุบันนี้ การคมนาคมสะดวกขึ้นประกอบกับโครงสร้างประชากรเปลี่ยนไปจาก เดิมมากกล่าว คือ อัตราการเกิดของเด็กไทยมีการชะลอลงตั้งนั้นจึงทำให้ตัวป้อนของโรงเรียนมีแนวโน้มลดลง ตามลำดับส่งผลให้มีโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้นทุกปีซึ่งปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมี โรงเรียนขนาดเล็กรวมทั้งสิ้น 14,816 โรงจากโรงเรียนทั้งหมด 31.1 16 โรงคิดเป็นร้อยละ 47.62 รับผิดชอบ นักเรียนร้อยละ 13.41 ของนักเรียนทั้งหมดอัตราส่วนครูต่อนักเรียน เท่ากับ 1:12 จากอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กยังประสบปัญหาในเรื่องคุณภาพของเด็กนักเรียนกล่าวคือนักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการคำนวณและภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวป้อนประกอบกับการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนจำกัดและโรงเรียนมีภาระอื่นๆ มากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) มาตรฐานการศึกษา ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์และมาตรฐาน ที่ต้องการให้ เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทาง การศึกษาโดยที่มีการประกาศใช้กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่ปรับปรุงใหม่รวมทั้งนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์อย่างชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทย ในอนาคตกระทรวงศึกษาธิการจึงปรับมาตรฐานการศึกษาประถมศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสม และสอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกอาศัยอำนาจตาม ความในมาตรา 9 (3) มาตรา 31 และมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำหนด

นโยบายแผนและมาตรฐานการศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การส่งผลกระทบต่อโรงเรียนขนาดเล็ก โดย นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศ นโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวนไม่ถึง 60 คน

และให้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นในพื้นที่ใกล้เคียง โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน มีทั้งหมด 14,816 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 60 คนมีทั้งหมด 5,962 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนที่มีเรียนไม่เกิน 20 คน จำนวน 709 โรงเรียน มีนักเรียน 21-40 คน จำนวน 2,090 นักเรียน 41 -60 จำนวน 3,163 โรงเรียน ยังพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ขาดปในการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนทำให้คุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนต่ำกว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็กที่เปิดถึงชั้น ป.1-6 ที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 60 คนถือเป็นปัญหารุนแรงของรัฐเพราะรัฐต้องลงทุนค่อนข้างสูงมากแต่ผลผลิตกลับต่ำกว่าโรงเรียนทั่วไปจึงทำให้ผู้ที่เข้ามามีอำนาจในการบริหารการศึกษาของชาติที่ผ่านมามีความพยายามที่จะยุบเลิกโรงเรียนขนาดเล็กไปรวมกับโรงเรียนขนาดใหญ่โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากของเด็กที่ต้องเดินทางไปเรียนไกลขึ้น ผู้ปกครองมีความปรารถนาที่ยอมส่งลูกหลาน ไปเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ หรือขนาดยอมให้ลูกหลานเดินทางไกลๆ ข้ามจังหวัดไปเรียนแม้จะมีโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านก็ตามแต่ถ้าเป็นโรงเรียนที่ไม่ค่อยดีไม่มีคุณภาพก็ยากที่จะมีนักเรียนเป็นจำนวนมากเด็กที่ไปเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ดีคือ เด็กที่ไม่สามารถจะไปเรียนที่อื่นได้จึงจำยอมเรียนทั้งๆ ที่ผู้ปกครองทราบดีว่าโรงเรียนนี้คุณภาพต่ำตามความคิดของผู้ปกครองในทัศนะคติที่ว่า “โรงเรียนดีมีคุณภาพ” จะมีลักษณะ 8 ประการ ได้แก่ สนามตระการ ประกอบด้วยโรงเรียนดี ที่ชาวบ้านต้องการจะต้องมี สนามกีฬาที่ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีดูสวยงาม สะอาดตา เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อมีสนามกีฬาดีจะต้องประกอบไปด้วย อาคาร หอ เช่นโรงเรียนต้องมี อาคารอเนกประสงค์ โรงอาหาร อาคารห้องสมุด หอพัก ห้องส้วม จะต้องมีความสะอาดไร้กลิ่นอันไม่พึงปรารถนาและสิ่งที่ตามมา คือ ต้องมีครูพร้อมนั้น หมายถึง ยุคนี้เป็นยุคโลกภิวัตน์โรงเรียนไหนที่ขาดครูมากๆ หรือมีครูน้อยเกินไป สภาพที่เป็นจริงผู้ปกครองจะตั้งแง่ว่ามี “มีครูแค่นี้จะสอนลูกเขาอย่างไร” โรงเรียนไหนที่มีครูไม่ครบต้องพยายามสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครองเห็นว่าถึงมีครูเท่านี้ ก็พร้อมที่จะสร้างคุณภาพให้เกิดกับบุตรหลานของท่านได้อย่างแน่นอน การสอนทันสมัยนั้นสมัยนี้ผู้ปกครองก้าวไปสู่ความไฮเทคแล้ว ถ้าครูยังสอนแบบเก่าๆ ไม่ตั้งใจสอนหรือสอนแบบส่งเดชสอนแบบไปตามบุญตามกรรม แบบนี้ผู้ปกครองที่ไหนจะส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนที่มีคุณภาพจะต้องมีวินัยเคร่ง หมายถึง โรงเรียนไหนนักเรียน มีระเบียบวินัยดี เด็กอยู่ในกฎกติกา มารยาทดีทั้งในโรงเรียนนอกโรงเรียน และในบ้านเป็นใครก็ต้องชอบรวมไปถึงผู้ปกครองด้วย เก่งกีฬาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในเมืองหรือชนบท ถ้าเก่งกีฬาด้วยผู้ปกครองยิ่งต้องการมากที่สุด มารยาทดีเด็กไทยเราสมัยนี้ กิริยามารยาทแย่โรงเรียนไหนสามารถทำให้นักเรียนมีมารยาทเรียบร้อย ทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียนได้โรงเรียนนั้นจะเป็นจุดที่ผู้ปกครองต้องการที่สุด จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษาด้านที่ผู้วิจัยสนใจคือปัญหาและผลของนโยบายทางการศึกษาและบริหาร/ครู กับผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลของนโยบายทางการศึกษาในเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยและผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อชุมชนในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาครู และผู้ปกครอง รวมทั้งสิ้น 23 คน และ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 15 คน มีจำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนบ้านเมืองครอง สาขาบ้านดอนจัว 2) โรงเรียนบ้านโพนยานาง 3) โรงเรียนบ้านภูงา 4) โรงเรียนบ้านเม็กทางเหย เลือกโดยวิธีเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) แบบสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม มีกรอบตามประเด็นที่ทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก 2) มุมมองต่อนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก 3) ผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก 4) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็ก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล
- 4) ลงพื้นที่ติดต่อประสานงานกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นรวมทั้งนัดหมายการลงพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล
- 5) ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการคณะนิติรัฐศาสตร์เพื่อขอหนังสือราชการรับรองการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

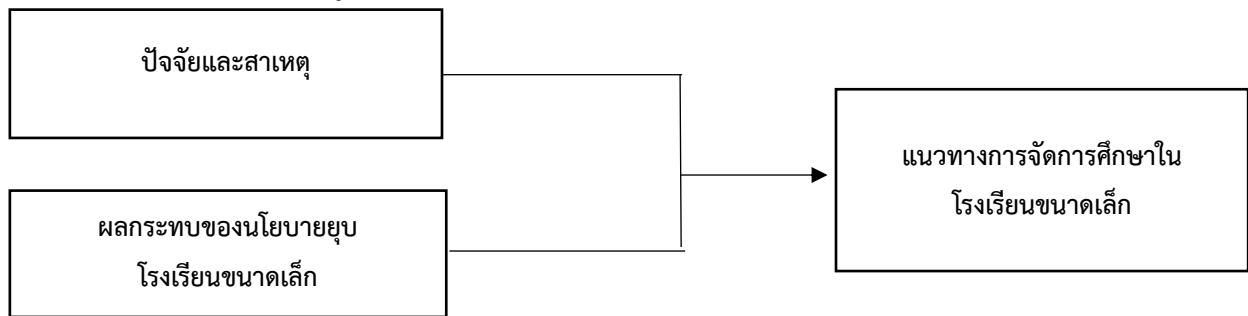
- 6) ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ภาคสนาม และการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นที่ทำการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยและผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อชุมชนในเขตบริการของพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยมีกรอบการวิเคราะห์การวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงกรอบวิเคราะห์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยและสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

1.1. การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

1.1.1 *ด้านการเรียนการสอน* การจัดกระบวนการเรียนการสอนในทุกวันนี้ยังขาดอุปกรณ์ในการเรียนการสอนเป็นอย่างดีในการใช้เป็นอุปกรณ์ในการสอนหนังสือให้แก่เด็กนักเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ สมุด ดินสอ ยางลบ ไม่บรรทัด เป็นต้น ดังเช่นที่นายนิรันดร์ ชาญวิจิต ได้เล่าว่าด้านการเรียนการสอนในทุกวันนี้การเรียน ยังไม่ได้มีการพัฒนาที่ทันสมัยยังขาดแคลนอุปกรณ์ในด้านเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นส่วนมากและครูยังไม่ครบชั้น งบประมาณก็ยังไม่เพียงพอในส่วนที่ได้รับจากรัฐบาลยังไม่เพียงพอต่อความเป็นอยู่ของเด็กนักเรียนยังถือว่าขาดแคลนในทุกๆ ด้านก็ว่าได้เพราะโรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก งบประมาณโรงเรียนได้รับจากรัฐบาลก็ต้องได้รับจากบัญชีของเด็กนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในชุมชนเท่านั้น พบว่า จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกต พบว่าในระยะเวลาที่ผ่านมาคุณภาพ การศึกษามีสภาพด้อยลงมากยิ่งขึ้น โครงสร้างระบบที่รื้อปรับใหม่ไม่เกิดเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษา ในทางปฏิบัติมากนัก วัฒนธรรมองค์กรยังเหมือนเดิม เป็นระบบราชการการศึกษา อนุรักษ์นิยม และติดกรอบการทำงานเชิงระเบียบกฎเกณฑ์ แบบแผนดั้งเดิมที่สั่งสมกันมานานวัฒนธรรมแนวคิดใหม่ๆ ไม่สามารถสอดแทรกเข้าสู่ กระแสหลัก ระบบใหญ่ที่ปฏิบัติกันจนเคยชินได้มากนักหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้อย่างยิ่งยึดเนื้อหาและครูเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดเวลา ประชาธิปไตยมีเพียงรูปแบบตายตัว สำเร็จรูปเหมือนกันทั้งประเทศ ระบบการ วัดผลการศึกษา มีการปล่อยคุณภาพทุกระดับชั้นจนเข้าสู่การแข่งขันสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาจึงพบข้อเท็จจริงทั้ง ปัญหาผลสัมฤทธิ์ที่ตกต่ำทุกรายวิชา เกรดเพื่อ และมาตรฐานคุณลักษณะเด็กในเชิงคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ ทักษะชีวิต คุณธรรมจริยธรรมล้วนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นอันมากจึงเกิดความเหลื่อมล้ำเชิงคุณภาพ การศึกษาไทยยังปรากฏความแตกต่างมากยิ่งขึ้น ขาดแคลนครู ทรัพยากรงบประมาณ โดยเฉพาะในโรงเรียนที่ ห่างไกลในชนบท ในขณะที่ส่วนกลางยังคงมีความขัดแย้งแตกต่างในเรื่องการถ่ายโอนโรงเรียนจนนำไปสู่การ

ชะลอตัวของความร่วมมือ ช่วยเหลือกันในทุกด้านเด็กจำนวนมากกำลังถูกบีบให้ออกจากโรงเรียน ครอบครัวชุมชน เข้าสู่วงจรอบายมุขของสังคมที่เต็มไปด้วยสิ่งแวดลอมอันตรายหลุมดำ และอาจจะก่อเกิดเครือข่ายที่เด็กเข้าสู่ถนนอาชญากรงายขึ้นตามลำดับเด็กและเยาวชนในปัจจุบันจึงขาดบุคคล ขาดสถาบัน ขาดพื้นที่ ขาดนโยบายที่จะช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง แต่สังคมกำลังปิดกั้นให้เด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการเสียคน เสียอนาคตมีปรากฏให้เห็น ในสังคมแทบทุกแห่งโรงเรียนที่มีขนาดเล็กที่และมีจำนวนเด็กนักเรียนน้อยที่สุดรวมไปถึงการสังเกตการณ์ในด้านการเรียนการสอนตามของเด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะสอนแบบใช้ทีวีโดยการเปิดแผ่นซีดีเทปของวังไกลกังวลสอนเด็กนักเรียนแทนเนื่องจากมีครูเป็นจำนน้อยจึงไม่สามารถจะมีครูให้ครบชั้นเรียนได้ เป็นต้น

1.1.2 ด้านบุคลากร ด้านบุคลากรทางการศึกษา ส่วนใหญ่ ในปัจจุบันนี้ยังถือว่าขาดแคลนครูอยู่เป็นจำนวนมากสำหรับโรงเรียนที่มีขนาดเล็กเพราะทุกวันนี้โรงเรียนที่มีขนาดเล็กส่วนใหญ่จะมีเด็กนักเรียนเป็นจำนวนน้อยจึงทำให้มีครูเป็นส่วนน้อยเนื่องจากครูส่วนใหญ่จะย้ายไปสอนแต่โรงเรียนขยายโอกาสไม่ค่อยมีครูคนไหนที่จะมาลงสอนตามโรงเรียนขนาดเล็กสักเท่าไรในปัจจุบัน ดังที่นางเรืองวิทย์ สวัสดิ์พาณิชย์เล่าว่าด้านบุคลากรทางการศึกษา ในปัจจุบันนี้ทางโรงเรียนของเราถือว่าขาดแคลนครูเป็นนใหญ่เพราะเนื่องจากทางโรงเรียนของเราไม่มีครูเพียง 2 ท่าน แม้แต่นักการภารโรงทางโรงเรียนยังไม่สามารถจะจ้างได้ เนื่องจากทางโรงเรียนของเราไม่มีงบประมาณที่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ส่วนในงบประมาณที่ได้จากทางรัฐก็ยังไม่เพียงพอเพราะงบประมาณที่ทางโรงเรียนได้นั้นมีไม่มากพอฉะนั้นทางโรงเรียนจึงไม่สามารถจ้างนักการภารโรงมาช่วยดูแลในโรงเรียนของเราได้ จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมโดยการสังเกตการณ์ไปยังสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับด้านบุคลากรทางการศึกษานั้น ส่วนใหญ่พบว่า ในปัจจุบันนี้ เกิดปัญหาการขาดแคลนครูเป็นจำนวนมาก ซึ่งถือว่าเป็นสภาวะวิกฤติ ปัญหาไม่เฉพาะแต่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยเท่านั้นเท่านั้น แต่ปัญหาการขาดแคลนครูเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศซึ่งสภาวะการขาดแคลนครูเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะครูคือผู้นำนโยบายที่ปฏิรูปการศึกษาไปสู่การปฏิวัติและยกระดับคุณภาพเยาวชนสู่การเป็นทรัพยากรมนุษย์และเป็นอนาคตของชาติบ้านเมือง ซึ่งปัญหาการขาดแคลนครูในปัจจุบันนี้ หน่วยงานต่าง 1 ต่างก็ช่วยกันคิดหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรทางการศึกษานั้นยังมีไม่เพียงพอต่อโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากทางโรงเรียนขนาดเล็กยังมีครูไม่ครบชั้นเรียนและครูที่มีอยู่ก็ไม่สามารถจะดูแลเด็กนักเรียนให้ทั่วถึงได้โดยในพื้นที่จำนวนครูไม่ครบชั้น และไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร ปัจจุบันครูระดับประถมศึกษาทั้งระบบก็อยู่ในสภาวะขาดแคลนอยู่แล้ว ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กจึงได้รับอัตราครูตามสัดส่วนของนักเรียนเท่านั้น โดยมีได้ค้ำถึงจำนวนชั้นและจำนวนสาระวิชาที่มีในหลักสูตรแต่อย่างใดปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษามากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีครูไม่ครบชั้นทำให้ครูดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง และการมีครูไม่ครบสาระวิชาทำให้ครูต้องสอนในวิชาที่ตนเองไม่มีความเชี่ยวชาญ

1.1.3 ด้านงบประมาณ ด้านงบประมาณ สภาพความเป็นจริงในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น พบว่า งบประมาณอยู่ในระดับต่ำมากประเทศไทยควรเพิ่มงบประมาณให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามการใช้งบประมาณเป็นตัวตั้งในการบริหารจัดการเป็นความพยายามที่เข้ามาตลอดแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก จึงควรสร้างแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษาใหม่ว่า การเพิ่มงบประมาณครูบุคลากร พื้นที่อาคาร วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ เป็นต้นในส่วนด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่โดยความเป็นจริง

แล้วด้านงบประมาณในปัจจุบันนี้ทางรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้แก่ทางโรงเรียนขนาดเล็กนั้นถือว่าได้น้อยในเกือบทุกโรงเรียนก็ได้ในส่วนที่ทางโรงเรียนของเราได้รับก็เช่นกันเนื่องจากทางรัฐบาลนั้นมีงบประมาณให้แบบจำกัดจะให้ตามหัวรายชื่อของเด็กนักเรียนนั้นจึงทำให้ทางโรงเรียนมีงบประมาณน้อยยังไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในการบริหารค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน เช่น ค่าอาหารกลางวัน ค่าอุปกรณ์เล่าเรียนต่างๆ เป็นต้น จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า ในส่วนงบประมาณของรัฐบาลในปัจจุบันนี้ที่มีการจัดสรรเรื่องงบประมาณให้แก่โรงเรียนต่างๆ ได้น้อยลงมากถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ แล้วนั้นประเทศไทยเรายังไม่มีการพัฒนาในด้านงบประมาณสักเท่าไร จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมายและงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลนั้นทางโรงเรียนจะได้ตามจำนวนของเด็กนักเรียนเท่านั้นและจากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากบุคลากรบางส่วนในพื้นที่ชี้ให้เห็นว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณในสถานศึกษาเกินความจำเป็นและมีระบบการบริหารงบประมาณที่ด้อยประสิทธิภาพจนทำให้เกินภาระและสร้างความไม่ไว้วางใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นการรับเงินหรือใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับโดยไม่รับการจัดสรรนอกจากนี้เงินนอกงบประมาณที่ได้รับจากต้นสังกัดแต่ละรายการก็มีระเบียบข้อกำหนดการปฏิบัติเฉพาะเรื่องที่แตกต่างกันการใช้จ่ายเงินของแต่ละสถานศึกษาก็แตกต่างกันตามลักษณะและประเภทของเงินที่สถานศึกษาได้รับคณะผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจำเป็นที่ต้องใช้เงินงบประมาณของสถานศึกษาอย่างควรระมัดระวังและมีแนวทางในการควบคุมกำกับติดตามให้เป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายโดยผู้บริหารสถานศึกษาเองต้องมีความรู้ความสามารถความเข้าใจในระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเงิน การพัสดุ การบัญชี และการตรวจสอบติดตามโดย งบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะโรงเรียนจะได้งบประมาณตามจำนวนหัวของนักเรียนเมื่อจำนวนนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้รับก็น้อยตามไปด้วย ทำให้มีปัญหาขาดแคลนทั้งครุภัณฑ์และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น โดยเฉพาะการขาดแคลนหนังสือเรียนและสมุดแบบฝึกหัด เป็นต้น

1.1.4 *วัสดุครุภัณฑ์* ปัญหาการขาดแคลนวัสดุครุภัณฑ์ในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งถือว่าเป็นปัญหาหลักโดยอย่างยิ่งในสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องทำการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประกอบทางอุปกรณ์ประกอบรวมไปถึง นวัตกรรมรูปแบบต่างๆ ก่อนข้างจะมีน้อยหรือ อาจกล่าวได้ว่าไม่มีเลย โดยเฉพาะโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ไม่สามารถขับเคลื่อนให้มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกันซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนางบุตตี ชูนาพรหม ซึ่งให้สัมภาษณ์ในด้านอุปกรณ์ทางการศึกษา โดยส่วนใหญ่แล้วถึงพวกเด็กนักเรียนจะได้มีการได้รับความช่วยเหลือจากส่วนของภาครัฐก็ตามแต่ส่วนที่ได้รับเพียงเล็กน้อยไม่ว่าจะในด้านอุปกรณ์ค่าการเล่าเรียนหรือในด้านต่างๆ ก็ตามแต่โรงเรียนขนาดเล็กยังมีความขาดแคลนอุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่เป็นจำนวนมากเพราะอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีอยู่ไม่สามารถเพียงพอต่อเด็กนักเรียนส่วนใหญ่แล้วยังถือว่าขาดแคลนอุปกรณ์ทางการศึกษาและอุปกรณ์ทางการศึกษาที่ขาดแคลนก็ประกอบไปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สมุด ดินสอ หนังสือ ปากกา โต๊ะเก้าอี้ เป็นต้น จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัย พบว่าโดยต้นตอของปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดจากนักเรียนยากจนและขาดแคลนเนื่องจากสภาพชุมชนเป็นชุมชนที่ห่างไกลความเจริญการคมนาคมไม่สะดวก สาธารณูปโภคขาดแคลนนักเรียนส่วนใหญ่ฐานะยากจน ขาดความดูแลจากบิดามารดา เนื่องจากไปประกอบอาชีพในถิ่นอื่น ฝากลูกให้อยู่ในความปกครองของปู่ย่า ตายาย ซึ่งไม่มี

ความรู้และมีความซรามาทั้งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างรายวันและมีการทำไร่แต่ต้องเช่าที่ดินทำกิน ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านการขาดแคลนทุนในการศึกษาทางโรงเรียนจึงมีความต้องการในการให้ความช่วยเหลือในเรื่องทุนการศึกษาและงบประมาณในการช่วยเหลือนักเรียนยากจนโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ที่ทำการวิจัยโดยโรงเรียนยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนตามแผนงานโครงการต่างๆที่ได้วางแผนไว้ให้มีสิ่งของอำนวยความสะดวกอุปกรณ์เครื่องใช้ตลอดจนมีบรรยากาศในการทำงานที่ดีงานพัสดุจึงมีความสำคัญที่ทำให้การบริหารงานทุกประเภทประสบความสำเร็จงบประมาณที่ได้รับจะถูกนำไปใช้ในการจัดหาพัสดุหรือวัสดุ ซึ่งหมายถึงสิ่งของ อุปกรณ์ อะไหล่ ของใช้เบ็ดเตล็ดต่างๆ เป็นสิ่งของประเภทคงรูปและประเภทใช้แล้วหมดไปฉะนั้นการดำเนินงานพัสดุที่ดี คือ การจัดหาพัสดุที่มีคุณภาพ ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าการดูแลบำรุงรักษาขมให้คงสภาพอยู่เสมอ ไม่ชำรุดเสียหายมีการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด ซึ่งงานพัสดุเริ่มดำเนินการตั้งแต่กำหนดความต้องการ วางแผนการใช้จ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายการควบคุม การบำรุงรักษาและการจำหน่ายพัสดุของทางราชการที่ไม่มีความจำเป็น

1.2. มุมมองต่อนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก

ปัจจุบันนี้ได้มีนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นซึ่งเกิดจากกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดนโยบายนี้ขึ้นมาถ้าหากโรงเรียนไหนมีจำนวนเด็กนักเรียนต่ำกว่า 60 คน ทางกระทรวงศึกษาธิการก็จะทำการยุบทันทีซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความเดือดร้อนเนื่องจากถ้ามีการยุบโรงเรียนเกิดขึ้นก็จะทำให้ลูกหลานของท่านทั้งหลายต้องได้ย้ายไปเรียนที่อื่นมุมมองต่อนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากครูสอนหนังสือไม่ได้ไม่สามารถสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้อีกอย่างยังมีปัญหาเกิดจากมีครูไม่ครบชั้นเรียนขาดแคลนอุปกรณ์ในด้านการศึกษาและครูไม่สามารถดูแลเด็กนักเรียนได้อย่างทั่วถึงเนื่องจากมีครูเป็นจำนวนน้อย กว่าต่อจำนวนเด็กนักเรียนอาจมากกว่าจึงยากหนักที่จะสามารถดูแลเด็กนักเรียนให้ทั่วถึงได้ทุกคนจึงทำให้เกิดการสภาวะผู้ปกครองมีความคิดแปลกใหม่เกิดขึ้นคือมียินยอมส่งลูกหลานไปเรียนในเมืองถึงแม้จะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากก็ตามแต่ผู้ปกครองก็ยินดีที่จะส่งลูกหลานตนเองไปเรียนในโรงเรียนเมืองอยู่ดีเพราะผู้ปกครองคิดว่าถ้าลูกไปเรียนในโรงเรียนเมืองอาจทำให้ลูกหลานสามารถอ่านออกเขียนได้มากยิ่งขึ้นนั้นจึงส่งผลให้มีเด็กนักเรียนน้อยในโรงเรียนมีจำนวนน้อยลง จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยการสังเกตการณ์ไปยังสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับมุมมองต่อการยุบโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ปกครองไม่ต้องการให้เกิดนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กขึ้น เนื่องจากส่งผลให้พวกเขาที่มีความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ลูกหลานของพวกเขาจะไม่ได้เรียนต่อถ้าจะเกิดนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กขึ้นเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะที่ค่อนข้างยากจนหาเข้ากินค่าไปวันๆรายได้ที่ได้จากการรับจ้างก็คงไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ปกครองสามารถส่งลูกหลานไปเรียนในเมืองได้ เนื่องจากคุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีคุณภาพต่ำทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดความพร้อมด้านทรัพยากร เช่น ครู มีไม่ครบชั้นและมี วัสดุไม่ตรง ขาดแคลนสื่อการเรียนและอุปกรณ์ โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีอยู่ในปัจจุบันเดิมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการบริหารโรงเรียนโดยมีการยุบรวมลุ่มเล็ก ตามความสมัครใจในแต่ละพื้นที่ บางกลุ่มที่ไม่ยุบรวมหรือไม่ได้ยกเลิกได้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้หลายรูปแบบ เช่น ห้องเรียนเคลื่อนที่ ครูหลังม้า การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม

การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ไขได้ ยังมีปัญหาที่พบบางประการคือนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กไม่ชัดเจนและเปลี่ยนแปลงบ่อยไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษายังยึดติดกับตำแหน่งไม่ต้องการให้มีการยุบรวมสถานศึกษา เพราะขาดความมั่นใจว่าเมื่อสถานศึกษาที่ตนครองตำแหน่งอยู่ถูกยุบรวม เลิกแล้วตนเองจะมีตำแหน่งอยู่ที่ใดข้อจำกัดของโรงเรียนขนาดเล็กคือ ครูน้อยงบประมาณน้อย การบริหารขาดความคล่องตัว ขาดความยืดหยุ่น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดใหญ่ การลงทุนต่อหัวของนักเรียนกลับตรงกันข้ามเราลงทุนกับนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสูงมากหลายฝ่ายอาจจะอ้างว่าการลงทุนทางการศึกษา เป็นบริการสาธารณะ เป็นการสร้างจิตวิญญาณของคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ควรคิดถึงความคุ้มค่าแต่ให้คิดถึงการบริการการให้แต่ถ้าเราเห็นอยู่หน้หน้าว่า มีวิธีการที่ดีกว่าคุ้มทุนกว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าทำไมไม่ช่วยกันคิดช่วยกันทำให้ดีขึ้น

1.3 สาเหตุของการเกิดนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก

สาเหตุที่ทำให้มีนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมส่งลูกหลานไปเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพที่ดีๆเลยทำให้โรงเรียนที่อยู่ในชุมชนมีจำนวนลดน้อยลงจนในที่สุดจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีเด็กนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจนทำให้สามารถจะยุบโรงเรียนขนาดเล็กก็ว่าได้ดังเช่น นางสม มีสองชั้น ให้สัมภาษณ์ว่าสาเหตุของการยุบโรงเรียนเกิดจากปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ผู้ปกครองส่งลูกไปเรียนในเมืองบ้างครั้งเกิดจากการบริหารของผู้อำนวยการไม่ดีเท่าที่ควร โรงเรียนไม่มีมาตรฐานในด้านการสอนสอนหนังสือเด็กนักเรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควรเด็กไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ส่วนคนที่เห็นพ้องอยากเห็นสภาพลูกที่ไปเรียนแล้วไม่สามารถอ่านออกเขียนได้เลยตัดสินใจที่จะยอมส่งลูกไปเรียนในเมืองเลยทำให้โรงเรียนที่อยู่ในชุมชนมีจำนวนนักเรียนน้อยลงเป็นส่วนใหญ่เลยส่งผลให้เกิดการยุบโรงเรียนขึ้นบายของรัฐบาลที่ว่าถ้าโรงเรียนใดมีนักเรียนต่ำกว่า 60 คน ถือว่าน้อยต้องมีการยุบ โรงเรียน จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่แล้วผู้ปกครองทุกท่านอยากให้ลูกตนเองได้เรียนในโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพกันทั้งนั้นจึงยอมลงทุนให้ลูกตนเองไปเรียนในเมืองถึงแม้จะมีค่าใช้จ่ายที่สูงมากเขาก้ยังยินดีที่จะให้ลูกไปเรียนเพื่ออยากให้ลูกตนเองเป็นเด็กที่ฉลาดสามารถอ่านออกเขียนได้อย่างคล่องตัวและอยากให้ลูกตนเองได้ภาษาอังกฤษอีกด้วยเพื่อเวลาไปสอบเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาจึงจะสามารถสอบได้ไม่ด้อยกว่าเด็กคนอื่นจากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมโดยการสังเกตการณ์ไปยังสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ พบว่าผู้ปกครองมีความยินยอมที่จะส่งลูกตนเองไปเรียนในโรงเรียนเมือง โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายใดๆ เพราะพวกเขากลัวว่าถ้าลูกเขาเรียนอยู่ที่โรงเรียนในชุมชน อาจส่งผลให้ลูกตนเองไม่สามารถอ่านออกแล้วเขียนได้หรือไม่สามารถที่จะอ่านเขียนได้ และผู้ปกครองส่วนใหญ่กว่าลูกตนเองจะไม่มีที่เรียนเมื่อจะไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาแม้ผู้ปกครองจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นก็ตามแต่พวกเขาเล้านี้มีความยินดีที่จะส่งให้ลูกตนเองได้เรียน

2. ผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

2.1 ผลกระทบต่อชุมชน /สังคม ทำให้เกิดการจ้างงานน้อยลงค่าแรงตกต่ำกว่ามาตรฐานเนื่องจากมีผู้คนที่ต้องการทำงานมากขึ้นเพื่อหาเงินไปใช้จ่ายในครอบครัวและอาจจะมีภาระหนี้หรือการลักขโมยของกันเกิดขึ้นเนื่องจากมีความกดดันคิดมากหาหนทางออกไม่ได้กับปัญหาที่ว่าหาเงินจากไหนไปเป็นค่าใช้จ่ายให้ลูกได้เรียนหนังสือ ดังคำกล่าวของนายสมคิด สอนสนาม ที่สัมภาษณ์ว่าด้านการคมนาคมลดลงค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเป็น 2

เท่า ต้องได้เสียค่าธรรมเนียมโดยสาค่ากิน ค่าอุปกรณ์การเรียนในด้านต่างๆ ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ผู้ปกครองบางคนมีความกดดันเป็นอยากมากจึงทำให้มีการปล้นจี้หรือลักขโมยของตามบ้านเรือนเกิดขึ้นและแต่ก่อนผู้ปกครองบ้านเคยทำงานคนเดียวทุกวันนี้ก็ต้องได้ออกไปทำงานใช้กันทั้ง 2 คน เพราะเนื่องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเพราะการที่จะทำงานหาเงินคนเดียวเพื่อที่จะส่งลูกไปเรียนในเมืองนั้นคงไม่เพียงพอเป็นอย่างยิ่งเลยทำให้ผู้ปกครองต้องดิ้นรนหาเงินเป็นอย่างยิ่ง จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่การวิจัยส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาหรืออาชีพเกษตรกรรมหาเข้ากินค่าจึงไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะส่งลูกหรือหลานไปเรียนในโรงเรียนในเมืองได้การยุบโรงเรียนขนาดเล็กยังถือว่าเป็นธรรมดาต่อชุมชนเพราะโรงเรียนขนาดเล็กส่วนมาก ชุมชนมักจะมีส่วนไม่ว่าจะเป็นการบริจาคที่ดินเพื่อก่อตั้ง ชาวบ้านที่เป็นจิตอาสาช่วยกันก่อสร้างอาคารเรียน โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่ง โดยเฉพาะในชนบทที่อยู่ห่างไกลนักเรียนส่วนมากมักจะเป็นลูกเกษตรกร การมีโรงเรียนในหมู่บ้านเป็นเรื่องที่สำคัญมาก สามารถใช้เป็นตู้แลบุตรหลาน การยุบควรรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ควรฟังเสียงสะท้อนจากชุมชน มิฉะนั้นจะกลายเป็นรัฐละเมิดสิทธิชุมชนเสียเอง

2.2 ต่อผู้ปกครอง ส่งผลให้ผู้ปกครองต้องออกไปดิ้นรนหางานทำโดยไม่มีเวลาที่จะได้พักผ่อนหรือไปทำงานอยู่ใน กทม.จากเมื่อก่อนเคยทำงานอยู่ที่หมู่บ้านตนเองค่าใช้จ่ายยังพอได้ แต่ทุกวันนี้มันตรงกันข้ามเป็นอยากมากเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจตอนนี้ตกต่ำ จากที่นางฉวี ธรรมเสนา เล่าว่าผู้ปกครองต้องได้เพิ่มภาระมากขึ้นจากเดิมและถ้าลูกไปเรียนที่อื่นก็ต้องได้ไปส่งลูกไปเรียนด้วยตนเองจากแต่ก่อนลูกเรียนอยู่บ้านลูกก็สามารถไปโรงเรียนด้วยตนเองได้แต่นี้ถ้าลูกไปเรียนที่อื่นผู้ปกครองก็ต้องได้เสียสละเวลาไปส่งลูกเสียก่อน ก่อนที่ตนเองจะได้ไปทำงานแล้วทุกวันนี้ก็ต้องได้ตื่นเช้ากว่าปกติซึ่งแตกต่างจากเมื่อก่อนมากและทุกวันนี้ก็ต้องทำงานหนักกว่าแต่ก่อนเป็นอย่างมากเพราะมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อผู้เป็นพ่อแม่ต้องไม่ได้กลับบ้านต้องได้ไปทำงานอยู่ต่างจังหวัดโดยเมื่อก่อนจะทำอยู่ที่บ้านก็ได้เพราะไม่ได้มีความเดือดร้อนอะไรเหมือนทุกวันนี้ จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า ผู้ปกครองมีภาระเพิ่มมากขึ้นต้องมีค่าใช้จ่ายมากขึ้นต้องได้ออกไปดิ้นรนหางานทำโดยไม่ค่อยได้มีเวลาพักผ่อนเท่าไรต้องตื่นแต่เช้าเพื่อที่จะทำงานภายในบ้านให้เสร็จก่อนเพื่อที่จะได้ไปส่งลูกไปเรียนแต่เช้าหรือก่อนที่จะไปทำงานทุกวันผู้ปกครองเกือบทุกคนต้องทำแบบนี้เกือบทุกครอบครัวหรือบ้างครอบครัวอาจจะไปทำงานในกรุงเทพมหานครฯ ก็เป็นบ้างครอบครัวซึ่งรายได้ที่ทำอยู่บ้านไม่ค่อยเพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละวันหรือผู้ปกครองอาจมองว่า การแก้ปัญหาด้วยวิธีย้ายเด็กไปเรียนรวมกันอาจเกิดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้ปกครองบางคนที่อยู่ไกลจากโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่ ปัญหาคุณภาพทางการศึกษาอาจอยู่ที่ครู

2.3 ต่อเศรษฐกิจ ทุกวันนี้ระบบเศรษฐกิจตกต่ำราคาของในปัจจุบันมีราคาแพงสูงอย่างมากในสังคมปัจจุบันข้าวสารอาหารแห้งก็มีราคาสูงมากขึ้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างอื่นของใช้ของกินอะไรก็มีราคาสูงไปหมดทุกอย่าง ดังที่นางทองศรี ธนพรธมา เล่าว่าผู้ปกครองทุกคนต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นแถมยังคงต้องทำงานหนักกว่าเมื่อก่อนอีกอย่างเรื่องค่าอาหารการกินก็แพงมีราคาสูงมากจากแต่ก่อนทุกวันนี้ถ้าผู้ปกครองส่งให้ลูกตนเองไปเรียนที่อื่นก็ต้องได้ซื้ออาหารรับประทานทุกอย่างแต่ถ้าเป็นเมื่อก่อนที่ลูกตนเองเรียนอยู่ในโรงเรียนชุมชนของเราเองก็จะได้เสียค่าใช้จ่ายอะไร เนื่องจากทางโรงเรียนของเราไม่มีขนมขายให้เด็กนักเรียนจะมี แค้ให้กินอาหารกลางวันอย่างเดียวแล้วเด็กนักเรียนทุกคนต้องห่อข้าวมาจากที่บ้านของตนเองมาทุกคนเพื่อที่จะมา

รับประทานอาหารกลางวันทางโรงเรียนจะจัดเตรียมไว้ให้เป็นประจำจึงทำให้ผู้ปกครองประหยัดค่าใช้จ่าย จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง หากประเทศใดมีการจัดการศึกษาที่ดี ก็จะส่งผลให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา

3. แนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะพยายามทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุดและจะสอนหนังสือเด็กนักเรียนให้มากกว่าเดิมและจะสอนเน้นในด้านภาษาให้มากยิ่งขึ้นอีกอย่าง จะพยายามช่วยหากการรับบริจาคมาให้แก่ทางโรงเรียนเพื่อที่จะได้มีงบประมาณในการสร้างสนามเด็กเล็กให้แก่โรงเรียนหรือสร้างโรงอาหารให้แก่ทางโรงเรียนเนื่องจากทางโรงเรียนไม่มีโรงอาหารและสนามเด็กเล่น จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กยังประสบปัญหาในเรื่อง คุณภาพของเด็กนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทักษะด้านการคำนวณและภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากมาจาก ตัวป้อน ประกอบกับ การบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนจำกัด และโรงเรียนมีภาระงานอื่นๆจำนวนมากการเพิ่มอัตรานักเรียนต่อครูสูงขึ้น นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษามีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นหรือบูรณาการและการจัดการให้นักเรียนจากโรงเรียนใกล้เคียงไปเรียนยังโรงเรียนศูนย์เครือข่ายสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียน เช่น จัดสรรค่าพาหนะนักเรียน จัดทำโครงการจักรยานยืมเรียน จัดหารถบรรทุกเล็กเพื่อรับส่งนักเรียนและครูสิ่งที่จะดำเนินการต่อไป กระทรวงศึกษาธิการ เห็นความสำคัญแก้ปัญหาโรงเรียนเล็กโดยมีเจตนารมณ์ที่จะสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการ ศึกษา โดยการให้นักเรียนไปเรียนรวมที่โรงเรียนหลักซึ่งจะส่งผลให้มีจำนวนนักเรียนมากขึ้นในแต่ละชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่าอันจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรและการเรียนการสอนโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นสามารถสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบทได้

3.2 ด้านนโยบายการศึกษา จากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่นั้นนโยบายทางการศึกษา ท่านผู้อำนวยการจะเป็นคนออกคำสั่งเองว่าจะให้ครูทุกท่านทำอะไร ท่านจะเป็นคนกำหนดรูปแบบต่างๆ เป็นส่วนใหญ่ ส่วนครูมีหน้าที่ทำตามคำสั่งเท่านั้นไม่สามารถออกความคิดเห็นได้แต่อย่างไรก็ตามที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมพบว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม การศึกษาไทยต้องมุ่งสร้างคน สร้างงาน สร้าง

ชาติ เป็นการศึกษาแบบองค์รวมบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา การเมือง การศึกษา ไทยต้องเน้นผลต่อผู้เรียนทั้งในระดับนโยบายและระดับการเรียนการสอนโดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามวิธีที่ถนัดและสนใจ เรียนอย่างสนุกสนานให้ได้ความรู้ มีความสุขกับการเรียน ครูสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสุขกับการเรียนการศึกษาไทยต้องมุ่งยกระดับงานให้เป็นแรงงานคุณภาพที่เข้มแข็งและแข่งขัน มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาองค์กรปกครองท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานในการศึกษา จัดรูปแบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการส่งเสริมรากฐานและพัฒนาวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน และสถาบันสังคมอื่นๆ การศึกษาไทยควรมีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในการเรียนการสอนทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้และทันต่อยุคสมัยมากขึ้น

อภิปรายผล

ผลการศึกษาที่ผู้วิจัยพบว่า เกี่ยวกับประเด็นปัจจัยและสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่เกิดขึ้นพบว่า ผู้ปกครองมีความยินยอมที่จะส่งลูกตนเองไปเรียนในโรงเรียนเมืองโดยไม่ได้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายใด ๆ เพราะพวกเขากลัวว่าถ้าลูกยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนในชุมชน อาจส่งผลให้ลูกตนเองไม่สามารถอ่านออกแล้วเขียนได้หรือไม่สามารถที่จะอ่านเขียนได้ และผู้ปกครองส่วนใหญ่กลัวว่าลูกตนเองจะไม่มีที่เรียนเมื่อจะไปศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แม้ผู้ปกครองจะมี ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นก็ตามแต่พวกเขาเหล่านี้มีความยินดีที่จะส่งให้ลูกตนเองได้เรียนในโรงเรียนดี ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากรงบประมาณ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ ในระยะเวลาที่ผ่านมาคุณภาพการศึกษามีสภาพด้อยลงโครงสร้าง ระบบที่รื้อปรับใหม่ไม่เกิดเรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษาในทางปฏิบัติมากนัก วัฒนธรรมองค์กรยังเหมือนเดิมเป็นระบบราชการศึกษาและติดกรอบการทำงานเชิงระเบียบกฎเกณฑ์แบบแผนดั้งเดิมที่สั่งสมกันมานานวัฒนธรรมแนวคิดใหม่ๆ ไม่สามารถสอดแทรกเข้าสู่กระแสหลัก ระบบใหญ่ที่ปฏิบัติกันจนเคยชินได้มากนัก หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ยังคงยึดเนื้อหาและครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดเวลา ประชาธิปไตยมีเพียงรูปแบบตายตัว สำเร็จรูปเหมือนกันทั้งประเทศ ระบบการวัดผลการศึกษามีการปล่อยคุณภาพทุกระดับชั้นจนเข้าสู่การแข่งขันสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาจึงพบข้อเท็จจริงทั้งปัญหาผลสัมฤทธิ์ที่ตกต่ำทุกรายวิชาเกรดเพื่อ และมาตรฐานคุณลักษณะเด็กในเชิงคิดวิเคราะห์การตัดสินใจทักษะชีวิตคุณธรรมจริยธรรมล้วนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้เป็นอันมากจึง เกิดความเหลื่อมล้ำเชิงคุณภาพการศึกษาไทยยังปรากฏความแตกต่างมากยิ่งขึ้นจึงเกิดปัญหาการขาดแคลนครูเป็นจำนวนมากซึ่งถือว่าเป็นสภาวะวิกฤติ ปัญหาไม่เฉพาะแต่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยเท่านั้นเท่านั้นแต่ปัญหาการขาดแคลนครูเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศไทยซึ่งสภาวะการขาดแคลนครูเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลต้องดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ปัจจุบันนี้ที่มีการจัดสรรเรื่องงบประมาณให้แก่โรงเรียนต่างๆ ได้น้อยลงมากถ้าจะเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ แล้วนั้น ประเทศไทยเราถือว่ายังไม่มีการพัฒนาในด้านงบประมาณสักเท่าไร จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย ซึ่งสอดคล้องกับการงานวิจัยของอุไรวรรณ คำรินทร์ (2538) และอุทัยวรรณ อินทรสุขุม (2545) โดยชี้ให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในโครงการศูนย์โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพริ้วจังหวัดเชียงใหม่ คือ คุณภาพ

การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ลดลงเรื่อยๆในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่ลดลงเป็นอย่างมาก ทำให้อัตราครูถูกตัดลงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จริง ทำให้ครูไม่ครบชั้นจึงได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่องศูนย์โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและปัญหาครูไม่ครบชั้นผลการศึกษาที่ผู้วิจัยพบว่า เกี่ยวกับประเด็นผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กในด้านต่อชุมชน เศรษฐกิจ ผู้ปกครอง และมุมมองต่อนโยบายการยุบโรงเรียนขนาดเล็กได้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทัศน์ ประสาทสุวรรณ (2542) และงานวิจัยของประจวบ บุญเกียรติเดชากุล (2546) ที่ชี้ให้เห็นว่าผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชนนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่การวิจัยส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาหรืออาชีพเกษตรกรรมหาเช้ากินค่ำจึงไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะส่งลูกหรือหลานไปเรียนในโรงเรียนในเมืองได้การยุบโรงเรียนขนาดเล็กยังถือว่าเป็นธรรมเนื่อง ผู้ปกครองมีภาระเพิ่มมากขึ้นต้องมีค่าใช้จ่ายมากขึ้นต้องได้ออกไปเดินรับงานทำโดยไม่ค่อยได้มีเวลาพักผ่อนต้องตื่นแต่เช้าเพื่อที่จะทำงานภายในบ้านให้เสร็จเสียก่อนเพื่อที่จะได้ไปส่งลูกไปเรียนแต่เช้าก่อนที่จะไปทำผู้ปกครองจะทำแบบนี้เป็นประจำหรือบ้างครอบครัวอาจจะไปทำงานในกรุงเทพมหานครก็มีเป็นบ้างครอบครัวซึ่งรายได้ที่ทำอยู่บ้านไม่ค่อยเพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละวันหรือผู้ปกครองอาจมองว่า การแก้ปัญหาด้วยวิธีย้ายเด็กไปเรียนรวมกันอาจเกิดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้ปกครองบางคนที่อยู่ไกลจากโรงเรียนหรือโรงเรียนขนาดเล็กบางแห่งมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่ปัญหาคุณภาพทางการศึกษาอาจอยู่ที่ครู เพราะโรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากชุมชนมักจะมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการบริจาคที่ดินเพื่อก่อตั้งชาวบ้านที่เป็นจิตอาสาช่วยกันก่อสร้างอาคารเรียน โรงเรียนขนาดเล็กบางแห่ง โดยเฉพาะในชนบทที่อยู่ห่างไกล นักเรียนส่วนมากมักจะเป็นลูกเกษตรกรการมีโรงเรียนในหมู่บ้านเป็นเรื่องที่สำคัญมากสามารถใช้เป็นที่ดูแลบุตรหลานการยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็กควรพึงเสียงสะท้อนจากชุมชนมิฉะนั้นจะกลายเป็นรัฐละเมิดสิทธิชุมชนเสียเองการศึกษาเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง หากประเทศใดมีการจัดการศึกษาที่ดีก็จะส่งผลให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษาถ้าจะมีการเกิดนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นก็จะส่งผลให้ผู้ปกครองมีภาระเพิ่มมากขึ้นต้องมีค่าใช้จ่ายมากขึ้นต้องได้ออกไปเดินรับงานทำโดยไม่ค่อยได้มีเวลาพักผ่อนเท่าไรผลการศึกษาที่ผู้วิจัยพบว่าเกี่ยวกับประเด็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กใน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนโยบายการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประจวบ บุญเกียรติเดชากุล (2546) ที่ชี้ให้เห็นว่าแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดเล็กยังประสบปัญหาในเรื่อง คุณภาพของเด็กนักเรียนกล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะด้านการคำนวณ และภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ตัวป้อนประกอบด้วย การบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีจำนวนบุคลากรในโรงเรียนจำกัด และโรงเรียนมีภาระงานอื่นๆจำนวนมากการเพิ่มอัตรานักเรียนต่อครูสูงขึ้นนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา มีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนแบบละชั้นหรือบูรณาการและการจัดการให้นักเรียนจากโรงเรียนใกล้เคียงไปเรียนยังโรงเรียนศูนย์เครือข่ายสนับสนุนการนำเทคโนโลยี

สารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อำนวยความสะดวกในการเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียน เช่น จัดสรรค่าพาหนะนักเรียน จัดทำโครงการจักรยานยืมเรียน จัดหารถบรรทุกเล็กเพื่อรับส่งนักเรียนและครูการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบห้าปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครู คุณภาพอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาการสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมการศึกษาไทยต้องมุ่งสร้างคน สร้างงาน สร้างชาติ เป็นการศึกษาแบบองค์รวมบูรณาการเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา การเมือง การศึกษาไทยต้องเน้นผลต่อผู้เรียนทั้งในระดับนโยบายและระดับ การเรียนการสอนโดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามวิธีที่ถนัดและสนใจ เรียนอย่างสนุก เล่นให้ได้ความรู้มีความสุขกับการเรียนครูสอนโดยยึดผู้เรียนเป็น สำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและมีความสุขกับการเรียน การศึกษาไทย ต้องมุ่งยกระดับงานให้เป็นแรงงานคุณภาพที่เข้มแข็งและแข่งขัน มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา องค์กรปกครองท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานใน การศึกษา จัดรูปแบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีการส่งเสริมรากฐานและพัฒนาวิชาชีพครูบุคลากรทางการศึกษา ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการ การศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคลในครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน และสถาบันสังคมอื่นๆ การศึกษาไทย ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการในการเรียนการสอนทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้และทันต่อ ยุคสมัยมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยเกิดจากปัญหาการขาดแคลนครูและงบประมาณที่ทางรัฐจัดสรรมาให้ทางโรงเรียนยังไม่พอเพียงอีก อย่างยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนและผลการศึกษาสาเหตุของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ผู้ปกครองมีความยินยอมที่จะส่งลูกตนเองไปเรียนในโรงเรียนเมือง โดยไม่ได้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายใดๆ เพราะพวกเขากลัวว่าถ้าลูกตนเองยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนในชุมชนอาจส่งผลให้ลูกตนเองไม่สามารถอ่านออกเขียนได้

ผลการศึกษาประเด็นผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ด้านชุมชน/สังคม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยส่วนใหญ่ หาเข้ากินค้าจึงไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะส่งลูกหลานไปเรียนในเมืองได้การยุบโรงเรียนขนาดเล็กยังถือว่าเป็นธรรมต่อ ชุมชนและด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีภาระเพิ่มมากขึ้นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นและด้านเศรษฐกิจ พบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่งหากประเทศได้มีการจัดการศึกษาที่ดีก็จะส่งผล ให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ผลการศึกษาประเด็นแนวทางในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดเล็กยัง ประสบปัญหาในเรื่องคุณภาพของเด็กนักเรียนกล่าวคือนักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ขาดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทักษะด้านการคำนวณและภาษาต่างประเทศนอกจากนี้ผู้วิจัยยังมี

ข้อเสนอแนะที่ค้นพบคือ รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้แก่ทางโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นและช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การเรียน สื่อต่างๆ เช่น โปรเจคเตอร์ในด้านการเรียนการสอนแก่เด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัยโดยแยกเป็น 2 ประเด็นเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 รัฐควรจัดการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

1.2 รัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนเพิ่มขึ้นให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ

1.3 รัฐควรมีแนวทางป้องกันผลกระทบของนโยบายยุบโรงเรียนให้เกิดผลน้อยที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่ครูไม่ครบชั้นเรียน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารของผู้อำนวยการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). นโยบายทางการศึกษา. สืบค้นจาก <http://thaipublica.org/2014/01/the-performance-period-of-the-minister-of-education>.

ประจวบ บุญเกียรติเดชากุล. (2546). การบริหารแบบโรงเรียนรามศูนย์ : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษารามศูนย์ท่าผา อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

สุทัศน์ ประสาทสุวรรณ. (2542). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ศึกษากรณี การยุบโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

อุทัยวรรณ อินทรสุขุม. (2545) การจัดการเรียนการสอนในโครงการศูนย์โรงเรียนตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

อุไรวรรณ คำรินทร์. (2538). การจัดการเรียนการสอนในโครงการศูนย์โรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

Developing Learning Achievement on Khandha 5 Using Ready-Made Lessons of Students in Grade 5 at Nong Tong School “Surawittayakhom”, Academic Year 2020

Angkhana Prombut¹ Phra Wirasak Chandavangso¹ and Ekkarat Maphadung^{1*}

¹Mahachulalongkhorrajavidyalaya University, Surin Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: eakarut5544@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research is to study 1) the efficiency of the teaching and learning process on Khandha 5 using ready-made lessons. of 5th grade students, 2) to study the learning achievement before and after learning about Khandha 5 using ready-made lessons. of Grade 5 students at Nong Tong School “Sura Wittayakhom”. The sample group in this research included 34 Grade 5 students from Nong Tong School “Sura Wittayakhom”, obtained through a purposive method. The tools used in this study included 4 learning plans and a 20-question test. Statistics used included finding percentages and averages. The research results were found: 1) From the research study, it was found that the efficiency of the teaching and learning process on the 5 Khandhas using ready-made lessons. of Grade 5 students at Nong Tong School “Sura Wittayakhom” compared to the standard criteria, it appears that the efficiency is 81.88 /84.26, which is higher than the standard efficiency criteria set, which is (E1/ E2) 80/80. 2) Results of analysis of scores comparing learning achievement before studying and after studying Khan 5 using ready-made lessons. of Grade 5 students at Nong Tong School “Sura Wittayakhom” with a pre-test of 20 questions with an average of 23.53 and after learning management, a post-test of 20 questions with an average of 42.13 which was concluded. Academic achievement after studying was higher than before studying: 23.53 /42.13.

Keywords: Development of Academic Achievement, Prepared Lessons, Primary School Students

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชั้นที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” ปีการศึกษา 2563

อังคณา พรหมบุตร¹ พระวีรศักดิ์ จันทวีโส¹ และ เอกรัตน์ มาพะดุง^{1*}

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: eakarut5544@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้นที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้นที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องโรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน และแบบทดสอบ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า 1) จากการศึกษางานวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้นที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 81.88 /84.26 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ (E1/ E2) 80/80 2) ผลการวิเคราะห์คะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้นที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” ด้วยการทดสอบก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 23.53 และหลังจากการจัดการเรียนรู้แล้วทำการทดสอบหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 42.13 ซึ่งสรุปได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 23.53 /42.13

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, บทเรียนสำเร็จรูป, นักเรียนชั้นประถมศึกษา

© 2021 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ถือเป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษาอบรมคนไทยให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของคนไทยด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลไปพร้อม ๆ กับการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และด้วยหลักการของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ให้

เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ได้ระบุไว้ในความสำคัญว่าธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือผลจากความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การสอนที่ผ่านมามีครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบครูเป็นครูเป็นศูนย์กลาง คือ เป็นผู้มีความรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้เกิดกับผู้เรียนผู้เรียนเป็นผู้รับฝ่ายเดียวโดยคร่อมุ่งหวังว่าการถ่ายทอดความรู้ของตนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งในทางปฏิบัติ ผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จากการประเมินผลการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผู้เรียนจำนวนมากมักเกิดการเรียนรู้ในระดับความรู้ความจำเท่านั้น (พระวัชระ เทวสิรินาโค และคณะ, 2563) และบางส่วนอาจจะเข้าใจถึงระดับความเข้าใจ และมีน้อยมากที่ได้ถึงขั้นการนำไปใช้วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผล แสดงให้เห็นว่าการถ่ายทอดความรู้ของครูไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการได้ รวมทั้งกลยุทธ์การสอนของครู การขาดแหล่งการเรียนรู้และมองว่าการเรียนรู้และการขาดสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ก็เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเบื่อการเรียนแลมองว่าการเรียนรู้ไม่ใช่เรื่องสนุก และไม่มีความสุขในการเรียน ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ถ่ายทอดไปสู่ผู้ค้นคว้าความรู้ และวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ ได้นี้คือการใช้บทเรียนสำเร็จรูป (อัจฉรา ชื่นใจ, 2563) เพื่อให้เกิดความเข้าใจส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบสำเร็จรูป ชั้น 5 สาระการเรียนรู้ที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโคง “สุรวินทาคม” มาใช้ในการเรียนการสอนจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนอีกทางหนึ่ง โดยการจัดสร้างบทเรียนสำเร็จรูปที่มีเทคนิควิธีและสื่อประสมจะเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาได้ดังที่ เป็รื่อง กุมุท (2527) ได้ให้คำนิยามบทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า “บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง ลำดับประสบการณ์ที่จัดไว้สำหรับผู้เรียนไปสู่ความสามารถโดยอาศัยหลักความสัมพันธ์ ของสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ได้พิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพ” สุวิทย์ มูลคำ (2553) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้ใช้บทเรียนสำเร็จรูปไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้โดยโปรแกรม หรือบทเรียนสำเร็จรูป เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปไว้ล่วงหน้า ที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง” เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ หรือทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากการศึกษาหลักการ เหตุผล ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเฉพาะสาระพระพุทธศาสนา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ช่างซึ่งในพระพุทธศาสนาและหลักธรรมคำสอนจึงเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนมุ่งมั่นใฝ่ทำความดี ละเว้นการทำชั่ว และทำจิตใจตนเองให้ผ่องใสอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ และเพื่อบรรลุผลตามที่วางไว้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความตั้งใจที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชั้น 5 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโคง “สุรวินทาคม” เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม”
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม”

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องโรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม” จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ผู้สอนจะต้องหากกลยุทธ์และวิธีการในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามองค์ประกอบสำคัญว่าจัดทำแผนอย่างไร เพื่อใคร มีเทคนิคและวิธีการอย่างไร ผลที่ได้รับจะเป็นอย่างไร ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนเป้าหมายความสำเร็จที่ผู้สอนคาดหวังไว้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดเรียนรู้
2. วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ทักษะ/กระบวนการเจตคติและค่านิยม
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน
4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลโดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
6. ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาวิชาตามสาระการเรียนรู้ที่สอน ตามระดับชั้น

จากขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยเขียนไว้ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งต้องมีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อต่อการจัดการเรียนรู้และการวิเคราะห์จุดประสงค์และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

ในเรื่องที่เรียนเพื่อสอดคล้องกับการที่จะประเมินตัวผู้เรียนในด้านต่างๆได้อย่างครอบคลุมเพราะแผนการสอนหรือแผนจัดการเรียนรู้ คือ เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในทุกระดับชั้น เปรียบเสมือนแผนที่นำทางที่ช่วยให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบ ประกอบด้วย

1.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างแบบทดสอบต้องทบทวนคิดว่าวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีแบบใดบ้าง แบบทดสอบแต่ละชนิด มีวิธีการสร้างและมีข้อดีจากัดอย่างไร

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนจะเริ่ม เขียนข้อ คำถามผู้สร้างข้อคำถามจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนว่าจะวัดไปเพื่ออะไร จะได้เขียนข้อสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

1.3 กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดในตารางวิเคราะห์หลักสูตรผู้สร้างแบบทดสอบจะต้องกำหนด ขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ พฤติกรรมที่จะวัดในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

1.4 กำหนดลักษณะของแบบทดสอบและส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ซึ่งลักษณะข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ได้ หรือจะเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ผู้สร้างแบบทดสอบอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้กำหนดลักษณะข้อสอบซึ่งได้แก่

1.4.1 วัตถุประสงค์ของการวัด

1.4.2 ระดับพฤติกรรมของการเรียนรู้ที่จะวัด

1.4.3 ลักษณะหรือคุณสมบัติผู้เข้าสอบ

1.4.4 จำนวนผู้เข้าสอบ

1.4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบดำเนินการสอบและตรวจข้อสอบ

1.4.6 ความเป็นอิสระในการตอบส่วนการกำหนดส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

สอบได้แก่ ความยาวของแบบทดสอบหรือจำนวนของข้อสอบและคะแนนระยะเวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบวิธีดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน การแปลความหมายของคะแนน ตลอดจนค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือสร้างข้อสอบ

2.1 ผู้สร้างแบบทดสอบลงมือสร้างแบบข้อสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์ข้อสอบคำนึงถึงความยากของข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คะแนนและการตรวจให้คะแนน

2.2 ตรวจสอบข้อสอบผู้สร้างต้องทบทวน แบบทดสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้นมีความถูกต้องครบถ้วน ตามรายละเอียดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับทดลอง เพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจข้อสอบคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้

3.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นได้สร้างถูกต้องและเหมาะสมเพียงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

3.2 นำข้อสอบที่ได้หาค่าสอดคล้อง IOC และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการเป็น 3 ด้วยขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกข้อความเพื่อขออนุญาตในการดำเนินการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุมัติการดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับ

3.2 นำเครื่องมือเข้าไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย

3.3 นำเครื่องมือคือแผนการสอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม”

การใช้บทเรียนสำเร็จรูปในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสามารถมีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญเพราะเหตุผลต่อไปนี้ ประสพการณ์การเรียนรู้ที่คุ้มค่าบทเรียนสำเร็จรูปมักถูกออกแบบโดยครูผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการสอน เพราะฉะนั้นมักจะมีการสร้างประสพการณ์การเรียนรู้ที่คุ้มค่าและมีคุณภาพสำหรับนักเรียน การสร้างบทเรียนที่น่าสนใจบทเรียนสำเร็จรูปมักเน้นการใช้สื่อต่าง ๆ เช่น ภาพประกอบ วิดีโอ หรือกิจกรรมที่น่าสนใจ เพื่อช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนการใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจและสวยงามช่วยให้บทเรียนดูน่าสนใจมากขึ้น และช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เช่น ภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ภาพประกอบแบบการ์ตูน หรือแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาการใช้วิดีโอเป็นสื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมจริงและน่าสนใจมากขึ้น โดยสามารถใช้วิดีโอเพื่อแสดงตัวอย่าง การสร้างสถานการณ์ หรือการนำเสนอข้อมูลเชิงกราฟิกได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตแอคทีฟ เช่น แผนภูมิแบบแอนิเมชัน การสร้างโปรแกรมอินเทอร์เน็ตแอคทีฟที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำให้บทเรียนน่าสนใจและสร้างความสนใจ

ให้กับนักเรียนการใช้สื่อเสียง เช่น เสียงอธิบาย การสร้างเสียงที่น่าสนใจ เพื่อช่วยในการเสริมสร้างความเข้าใจและความจำในเนื้อหาบทเรียนสำเร็จรูปมักจะมีการวางแผนเนื้อหาอย่างรอบคอบและครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญที่นักเรียนควรทราบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูสามารถปรับการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและระดับความเข้าใจของนักเรียนได้ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือช่วยบทเรียนสำเร็จรูปมักสร้างโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การอ่านเข้าใจ การสะท้อนคิด และการประยุกต์ใช้ความรู้จากการศึกษางานวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 81.88 /84.26 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ (E1/ E2) 80/80 แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคมมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม”

ผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกันระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนเนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้และการจดจำของบทเรียน ความสนใจและความกระตือรือร้นเมื่อเตรียมตัวสำหรับการเรียนอย่างเต็มที่ก่อนเรียน ผู้เรียนอาจมีความสนใจและความกระตือรือร้นที่มากขึ้น เข้าใจว่าเรียนอะไรและทำไมมันสำคัญ นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นและสนใจจะมีแนวโน้มที่จะเรียนได้ดีขึ้นกว่าคนที่ไม่มี ความกระตือรือร้นในการเรียนวิชานั้นๆการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน เช่น การอ่านวัตถุประสงค์การเรียนหรือการศึกษบทเรียนที่ผ่านมา เป็นต้น สามารถช่วยให้นักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเรียนได้มากขึ้นสภาพจิตใจและอารมณ์ของนักเรียนก่อนการเรียนมีผลมากต่อการเรียน เมื่อมีสภาพจิตใจที่ดีและมีความผิดพลาดทางจิตใจน้อยลง นักเรียนมักจะเรียนได้ดีขึ้นสภาพร่างกายที่ดีสามารถส่งผลต่อการเรียนได้โดยตรง เช่น การออกกำลังกายที่เพียงพอ การทานอาหารที่เหมาะสม การนอนพักผ่อนที่เพียงพอ สามารถช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นการใช้เทคนิคการเรียนที่เหมาะสม เช่น การทำบันทึกข้อความ การใช้แผนภาพความคิด หรือการทำโจทย์ปฏิบัติ เป็นต้น สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนได้หลังการเรียนมีการตรวจสอบผลการเรียนที่ได้รับ การศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม หรือการสรุปข้อความที่เรียนไป เพื่อทบทวนความรู้และเข้าใจในระดับลึกขึ้นได้ เช่นเดียวกับการประเมินสมรรถนะที่ได้รับจากการเรียนที่ผ่านมา เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการจดจำที่ยั่งยืนของเนื้อหาที่เรียน การวิเคราะห์และปรับปรุงวิธีการเรียนอีกทั้งจะช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคตด้วยผลการวิเคราะห์คะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม ด้วยการทดสอบก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 23.53 และหลังจากการจัดการเรียนรู้แล้วทำการทดสอบหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 42.13 ซึ่งสรุปได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 23.53 /42.13

อภิปรายผล

ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่องชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคมพบว่านักเรียนมีความสนใจและเข้าใจเนื้อหาได้ดี เนื่องจากบทเรียนสำเร็จรูปถูกออกแบบมาเพื่อให้เข้าถึงและเข้าใจง่ายต่อการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากบทเรียนสำเร็จรูปมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม บทเรียนสำเร็จรูปช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยการสอนโดยใช้วิธีการที่สอดคล้องกับระดับพัฒนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ความสนุกสนานและการมีส่วนร่วมช่วยในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนุกสนานและเพิ่มความมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอนการใช้บทเรียนสำเร็จรูปช่วยในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนและการพัฒนาตนเอง นักเรียนมีความสามารถในการปรับตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยการใช้บทเรียนที่ถูกจัดทำอย่างเหมาะสมสำหรับพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กในช่วงอายุนี้การใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์จากการศึกษางานวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคม เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 81.88 /84.26 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ (E1/ E2) 80/80 สอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ ทองจีนและคณะ(2562) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/ 80 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้อาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 31 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนวิชาภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ผลการวิจัยสรุปได้ ว่า 1) กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ โดยบทเรียนสำเร็จรูปที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E1/ E2) เท่ากับ 87.72/ 84.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรายวิชาภาษาไทย โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ อยู่ในระดับดีมาก

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง”สุรวิทยาคมเป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการ

เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อาจมีหลายปัจจัยที่ต้องพิจารณา เช่น วิธีการสอนที่ใช้ เนื้อหาของบทเรียน และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เพื่อทำการเปรียบเทียบได้อย่างที่แท้จริง นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการที่เหมาะสมและเปรียบเทียบข้อมูลในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย เช่น การทำแบบทดสอบก่อนและหลังการเรียน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน หรือการใช้เทคโนโลยีในการสร้างบทเรียนและการประเมินผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ที่มีความแท้จริงได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การวิจัยเพิ่มเติมในด้านนี้อาจช่วยให้เห็นภาพรวมและข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้นด้วยอย่างแน่นอน การเปรียบเทียบแบบนี้สามารถช่วยในการปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในระยะยาว อย่างไรก็ตาม การต้องการข้อมูลที่แท้จริงและมีประสิทธิภาพต้องพิจารณาการดำเนินงานและการเข้าถึงข้อมูลอย่างรอบคอบและเฉพาะเจาะจงสำหรับกลุ่มนักเรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงในทุกๆ กรณีจากการวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์คะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตน”สุรวิทยาคม ด้วยการทดสอบก่อนเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 23.53 และหลังจากการจัดการเรียนรู้แล้วทำการทดสอบหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 42.13 ซึ่งสรุปได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 23.53 /42.13 สอดคล้องกับ นิชา สีพรมทอง (2558) ทำการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ยีนและโครโมโซม ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป และแบบสืบเสาะหาความรู้โดยการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ยีนและโครโมโซม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป กับนักเรียนที่เรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยบุรีรัมย์ ซึ่งได้มาโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย บทเรียนสำเร็จรูป แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป มีค่าเท่ากับ 84.78/83.04 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป มีค่าเท่ากับ 0.6588 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบสืบเสาะหาความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63โดยสรุป นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ยีนและโครโมโซม ที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ มีส่วนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เหมาะสมที่จะนำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง ดังนั้นควรสนับสนุนให้นำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ปรากฏว่า มีประสิทธิภาพ 81.88 /84.26 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ (E_1/ E_2) 80/80

ผลการวิเคราะห์คะแนนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ชั้น 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหนองโตง “สุรวิทยาคม” ด้วยการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 23.53 และหลังจากการจัดการเรียนรู้แล้วทำการทดสอบหลังเรียนจำนวน 20 ข้อ มีค่าเฉลี่ย 42.13 ซึ่งสรุปได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 23.53 /42.13

ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า การใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสอนและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจได้ เช่น เรื่องราวเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถใช้ได้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้และเพิ่มความสนใจให้กับเนื้อหาการเรียนรู้ได้ เรื่องราวเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้ของนักเรียนจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความจำในเนื้อหาได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมการใช้บทเรียนสำเร็จรูปในชั้นเรียนโดยเฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน โดยให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงบทเรียนออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2 ควรส่งเสริมการเรียนรู้แบบประสบการณ์สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทดลองและการค้นพบ โดยเน้นการใช้กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านการทำโปรเจกต์หรือกิจกรรมภายนอกห้องเรียน

1.3 ควรให้การสนับสนุนและการติดตามผลการมีระบบการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทั้งนักเรียนและครูมีการทราบถึงความก้าวหน้าและพัฒนาการของนักเรียน และสามารถปรับปรุงแผนการเรียนการสอนต่อไปให้เหมาะสมตามความต้องการของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะด้านอื่น ๆ จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านหนังสือ เขียนเรียง หรือการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนแต่ละวิชา

2.2 ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีโอกาสนำเทคโนโลยีในการเรียนรู้ เช่น การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ หรือแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อถือได้ เพื่อเสริมสร้างความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้

2.3 ควรใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีโอกาสในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ เช่น การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ หรือแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อถือได้ เพื่อเสริมสร้างความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาความเห็นและประสบการณ์ของครูและนักเรียนศึกษาความเห็นและประสบการณ์ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการสำรวจหรือสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าใจความคิดเห็นและประสบการณ์ที่สำคัญในการปรับปรุงแนวทางการเรียนการสอนต่อไป

3.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ เช่น การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์หรือการใช้ระบบการติดตามและประเมินผลเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ควรศึกษาเชิงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้การศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อหาความเชื่อมโยงระหว่างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยสำรวจสภาพแวดล้อมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นในกระบวนการการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) และ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- นิชา สีพรมทอง. (2558). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ยีนและโครโมโซม ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป และแบบสืบเสาะหาความรู้. วารสารบัณฑิตศึกษา, 12(58), 119-126.
- เป็รื่อง กุมุท. (2527). คู่มือการเขียนบทเรียนสำเร็จรูป. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พระวัชระ เทวสิรินาโค (เลขาธิการ), บุญเชิด ขำนิศาสตร์ และระวีง เรื่องสังข์. (2563).รูปแบบการจัดการศึกษาของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 4(2), 1-11.
- ศุภลักษณ์ ทองจิ้น, ชลาทิพย์ ชัยโคตร, ณัฐพล บุญจำนงค์, เชิดชัย หมื่นภักดี และปกรณ์ศักดิ์ มงคลเคหา. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดบึงกาฬ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป. ศึกษาศาสตร์ มจร, 7(2), 539-553.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2553). 20 วิธีการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อัจฉรา ชื่นใจ. (2563). การพัฒนาทักษะการใช้ไวยากรณ์ความสอดคล้องโครงสร้างโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9(2), 124-134.

